

Il-Ġurnal Uffiċjali

ta' l-Unjoni Ewropea

Harga Speċjali *
26 ta' Lulju 2006

Edizzjoni bil-Malti

Legiżlazzjoni

Werrej	I	Atti li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obbligatorja	
	★	Regolament (KE) Nru 1107/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2006 dwar id-drittijiet ta' persuni b'diżabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqsa meta jivvjaġġaw bl-ajru ⁽¹⁾	1
	★	Direttiva 2006/52/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2006 li temenda d-Direttiva 95/2/KE dwar l-addittivi ta' l-ikel għajr kuluri u sostanzi li jagħtu hlewwa u d-Direttiva 94/35/KE dwar is-sustanzi li jagħtu hlewwa għall-użu f'oġġetti ta' l-ikel	10
	★	Direttiva 2006/54/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2006 dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' opportunitajiet indaqs u ta' trattament ugwali ta' l-irġiel u n-nisa fi kwistjonijiet ta' impjiegi u xogħol (tfassil mill-ġdid)	23

⁽¹⁾ Test b'rilevanza għaż-ŻEE.

I

(Atti li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obbligatorja)

REGOLAMENT (KE) Nru 1107/2006 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tal-5 ta' Lulju 2006

dwar id-drittijiet ta' persuni b'dizabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqqa meta jivvjaġġaw bl-ajru

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 80(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkonsultaw lill-Kumitat tar-Regġuni,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Is-suq komuni tas-servizzi ta' l-ajru għandu jibbenefika ċ-ċittadini b'mod ġenerali. Konsegwentement persuni b'dizabbiltà u persuni b'mobbiltà mnaqqa, kemm jekk ikkawżata minn dizabbiltà, età jew kwalunkwe fattur ieħor, għandhom ikollhom opportunitajiet għall-ivvjaġġar bl-ajru komparabbli ma' dawk ta' ċittadini oħra. Il-persuni b'dizabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqa għandhom l-istess dritt bħal kull ċittadin ieħor għal moviment liberu, għal-libertà ta' l-għażla u għan-non-diskriminazzjoni. Dan japplika għall-ivvjaġġar bl-ajru daqs kemm japplika għal oqsma oħra tal-hajja.
- (2) Il-persuni b'dizabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqa għandhom għalhekk ikunu aċċettati għat-trasport u lilhom m'għandux ikun rifjutat it-trasport minhabba d-dizabbiltà jew in-nuqqas ta' mobbiltà tagħhom, hlief għal raġunijiet ġustifikati minhabba motivi ta' sigurtà li jkunu stabbiliti bil-liġi. Qabel ma' jiġu aċċettati prenotazzjonijiet minn persuni b'dizabbiltà jew persuni b'mobbiltà mnaqqa, it-trasportaturi bl-ajru, l-aġenti tagħhom u operaturi turistici għandhom jagħmlu kull sforz raġonevoli sabiex jiverifikaw jekk ikunx hemm raġuni ġustifikata ta' sigurtà li żżomm lil dawn il-persuni milli jkunu akkomodati fuq it-titjiriet konċernati.

- (3) Dan ir-Regolament m'għandux jolqot id-drittijiet l-oħra tal-passiġġieri stabbiliti mil-legiżlazzjoni Komunitarja u b'mod partikolari mid-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE tat-13 ta' Ġunju 1990 dwar il-vjaġġi kollox kompriż (package travel), il-vaganzi kollox kompriż u t-tours kollox kompriż ⁽³⁾ u mir-Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jtilgħu u ta' kancellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet ⁽⁴⁾. Fejn l-istess avveniment jagħti lok għall-istess dritt ta' rimbors jew ta' prenotazzjoni mill-ġdid taht xi wiehed minn dawk l-atti legiżlattivi kif ukoll taht dan ir-Regolament, il-persuna hekk intitolata għandha tithalla teżercita dak id-dritt darba biss, skond id-diskrezzjoni tagħha.

- (4) Sabiex il-persuni b'dizabbiltà u l-persuni b'mobbiltà mnaqqa jingħataw opportunitajiet għall-ivvjaġġar bl-ajru komparabbli ma' dawk ta' ċittadini oħra, għandha tkun provduta assistenza li tissodisfa l-htigijiet partikolari tagħhom fl-ajruporti u kif ukoll abbord l-inġenji ta' l-ajru, permezz tal-persunal u t-tagħmir meħtieġa. Fl-interessi ta' l-inkluzjoni soċjali, il-persuni konċernati għandhom jirċievu din l-assistenza mingħajr hlas addizzjonali.

- (5) L-assistenza li tingħata f'ajruporti li jinsabu fit-territorju ta' xi Stat Membru li għalih japplika t-Trattat għandha, fost affarijiet oħra, tagħmilha possibbli għall-persuni b'dizabbiltà u għall-persuni b'mobbiltà mnaqqa sabiex jipproċedu minn post tal-wasla stabbilit f'ajruport sa inġenju ta' l-ajru u mill-inġenju ta' l-ajru għal post tat-tluq stabbilit mill-ajruport, inklużi l-imbarkar u l-iżbarkar. Dawn il-postijiet għandhom ikunu stabbiliti għall-inqas hdejn id-dahliet ewlenin tal-bini tat-terminals, fi nħawi b'counters taċ-check in, fi stazzjonijiet tal-ferrovija, tal-light rail, tal-metro u tal-karrozzi tal-linja, hdejn stazzjonijiet tat-taxi u postijiet oħra fejn jitniżżlu l-passiġġieri, u f'zoni ta' parkeġġ ta' karrozzi f'ajruporti. L-assistenza għandha tkun organizzata b'tali mod li jkunu evitati interruzzjonijiet u dewmien, filwaqt li jkunu żgurati standards għoljin u ekwivalenti fil-Komunità kollha filwaqt li jsir l-aħjar użu tar-riżorsi, irrispettivament mill-ajruport involut jew mit-trasportatur bl-ajru involut.

⁽¹⁾ ĠU C 24, 31.1.2006, p. 12.

⁽²⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Dicembru 2005 (għadha mhijjex publikata fil-Ġurnal Uffiċjali), u Deciżjoni tal-Kunsill tad-9 ta' Ġunju 2006.

⁽³⁾ ĠU L 158, 23.6.1990, p. 59.

⁽⁴⁾ ĠU L 46, 17.2.2004, p. 1.

- (6) Biex jinkisbu dawn l-għanijiet, l-iżgurar ta' kwalità għolja ta' assistenza fl-ajruporti għandha tkun ir-responsabbiltà ta' korp ċentrali. Peress li l-korpi ta' tmexxija ta' l-ajruporti għandhom rwol ċentrali fil-provvista tas-servizzi madwar l-ajruporti tagħhom, huma għandhom jinghataw din ir-responsabbiltà ġenerali.
- (7) Il-korpi ta' tmexxija ta' l-ajruporti jistgħu jipprovdu huma stess l-assistenza lill-persuni b'dizabbiltà jew lil persuni b'mobbiltà mnaqqsa. Inkella, in vista ta' l-irwol pożittiv li kellhom fil-passat ċerti operaturi u trasportaturi bl-ajru, il-korpi ta' tmexxija jistgħu jikkuntrattaw mal-partijiet terzi sabiex jagħtu din l-assistenza, mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tar-regoli relevanti Komunitarji, inklużi dawk dwar l-akkwiżizzjoni pubblika.
- (8) L-assistenza għandha tkun finanzjata b'mod li l-piż ikun mifruq b'mod ekwu fuq il-passiġġieri kollha li jużaw ajruport u li jevita dizinċentivi għat-trasport ta' persuni b'dizabbiltà u persuni b'mobbiltà mnaqqsa. Jidher li l-aktar metodu effettiv ta' finanzjament ikun hlas mitlub mingħand kull trasportatur bl-ajru li juża ajruport, proporzjonat għan-numru ta' passiġġieri li jittrasporta lejn u mill-ajruport.
- (9) Bl-iskop li jkun żgurat, b'mod partikolari, li l-hlas mitlub mingħand trasportatur ta' l-ajru jkun propozjonat ma' l-assistenza provduta lil persuni b'dizabbiltà u lil persuni b'mobbiltà mnaqqsa, u li dan il-hlas ma jservix sabiex jiġu finanzjati attivitajiet tal-korp ta' tmexxija diversi minn dawk relatati mal-provvista ta' din it-tip ta' assistenza, il-hlas mitlub għandu jkun adottat u applikat bi trasparenza shiha. Id-Direttiva tal-Kunsill 96/67/KE tal-15 ta' Ottubru 1996 dwar l-aċċess għas-suq tal-*Ground Handling* fl-ajruporti tal-Komunità ⁽¹⁾ u partikolarment id-dispożizzjonijiet dwar is-separazzjoni tal-kontijiet, għandhom għalhekk japplikaw fejn ma jkunx hemm konflitt ma' dan ir-Regolament.
- (10) Fl-organizzazzjoni ta' l-għoti ta' assistenza lil persuni b'dizabbiltà u lil persuni b'mobbiltà mnaqqsa, u tat-taħriġ tal-persunal tagħhom, l-ajruporti u t-trasportaturi bl-ajru għandhom jieħdu kont tad-dokument Nru 30 tal-Konferenza Ewropea ta' l-Avjazzjoni Ċivili (ECAC), Parti I, Taqsima 5 u ta' l-Annessi assoċjati miegħu b' mod partikolari tal-Kodiċi ta' Kondotta Tajba fil-*Ground Handling* għal Persuni b'Mobbiltà Mnaqqsa, kif stabbilit fl-Anness J tiegħu fiż-żmien ta' l-adozzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (11) Fit-tehdid ta' deċiżjonijiet dwar il-proġettazzjoni ta' ajruporti u ta' *terminals* godda, u bhala parti minn rinnovamenti maġġuri, il-korpi ta' tmexxija ta' ajruporti għandhom, fejn ikun possibbli, jikkunsidraw il-htigijiet ta' persuni b'dizabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqqsa. B'mod simili, it-trasportaturi bl-ajru għandhom, fejn ikun possibbli, jikkunsidraw dawn il-htigijiet fit-tehdid ta' deċiżjonijiet dwar il-proġettazzjoni ta' ngenji ta' l-ajru godda jew ta' ngenji ta' l-ajru b'facilitajiet rinnovati.
- (12) Id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-*data* għandha tiġi strettament infurzata sabiex ikun garantit ir-rispett għall-privatezza ta' persuni b'dizabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqqsa, u sabiex jiġi żgurat li l-informazzjoni mitluba sservi biss sabiex tissodisfa l-obbligi ta' assistenza stabbiliti f'dan ir-Regolament u ma tintuzax kontra passiġġieri li jfittxu sabiex jinghataw is-servizz in kwistjoni.
- (13) L-informazzjoni essenzjali kollha provduta lill-passiġġieri ta' l-ajru għandha tkun provduta f'forom alternattivi li jkunu aċċessibbli għal persuni b'dizabbiltà u għal persuni b'mobbiltà mnaqqsa u għandha tkun għall-inqas bl-istess lingwi bħal dawk li bihom titqiegħed l-informazzjoni għad-dispożizzjoni ta' passiġġieri oħra.
- (14) Fejn jintilfu jew tiġrihom xi hsara sigġijiet tar-roti, jew tagħmir ta' mobbiltà jew apparat ta' assistenza oħra waqt l-iskariġġar fl-ajruport jew matul it-trasport abbord l-ingenju ta' l-ajru, il-passiġġier li tiegħu jkun l-apparat għandu jiġi kumpensat skond ir-regoli tal-liġijiet internazzjonali, Komunitarji u nazzjonali.
- (15) L-Istati Membri għandhom jissorveljaw u jiżguraw konformità ma' dan ir-regolament u għandhom jahtru korp adatt sabiex iwettaq kompiti ta' infurzar. Din is-sorveljanza m'għandhiex tolgot id-drittijiet ta' persuni b'dizabbiltà u ta' persuni b' mobbiltà mnaqqsa li jfittxu rimedju legali mill-qrati skond il-liġi nazzjonali.
- (16) Huwa importanti li persuna b'dizabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa li tikkunsidra li sar ksur ta' dan ir-Regolament tkun tista' tressaq il-każ quddiem il-korp ta' tmexxija ta' l-ajruport jew quddiem it-trasportatur bl-ajru konċernat skond il-każ. Jekk il-persuna b'dizabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa ma tkunx tista' tinghata sodisfazzjon b'dan il-mod, hija għandha tkun libera li tressaq l-ilment tagħha quddiem il-korp jew korpi mahtura għal dan il-ghan mill-Istat Membru konċernat.
- (17) L-ilmenti relatati ma' assistenza mogħtija f'ajruport għandhom ikunu indirizzati lill-korp jew korpi mahtura mill-Istat Membru fejn jinsab l-ajruport għall-infurzar ta' dan ir-Regolament. L-ilmenti relatati ma' assistenza mogħtija minn trasportatur bl-ajru għandhom ikunu indirizzati lill-korp jew korpi nazzjonali mahtura għall-infurzar ta' dan ir-Regolament mill-Istat Membru li jkun hareġ il-liċenzja operattiva lit-trasportatur bl-ajru.

⁽¹⁾ ĠU L 272, 25.10.1996, p. 36. Direttiva kif emendata mir-Regolament (KE) Nru 1882/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 284, 31.10.2003, p. 1).

- (18) L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu penali applikabbli għall-ksur ta' dan ir-Regolament u jiżguraw li dawn il-penali jkunu applikati. Il-penali, li jistgħu jinkludu ordni ta' hlas ta' kumpens lill-persuna konċernata, għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.
- (19) Minhabba li l-għanijiet ta' dan ir-Regolament, jiġifieri li jkunu żgurati livelli għoljin u ekwivalenti ta' protezzjoni u assistenza fl-Istati Membri kollha u li jkun żgurat li l-aġenti ekonomiċi joperaw taht kondizzjonijiet armonizzati f'suq wiehed, ma jistgħux jintlahqu suffiċjentement mill-Istati Membri u għalhekk jistgħu, minhabba l-iskala jew l-effetti ta' l-azzjoni, jintlahqu ahjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta mizuri, skond il-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlahqu dawk l-għanijiet.
- (20) Dan ir-regolament jirrispetta d-drittijiet fundamentali u josserva l-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea.
- (21) Ir-Renju ta' Spanja u r-Renju Unit, permezz ta' dikjarazzjoni kongunta mill-Ministri ta' l-Affarjiet Barranin taż-żewġ pajjiżi, f'Londra fit-2 ta' Diċembru 1987 qablu dwar arrangamenti għal koperazzjoni akbar fl-użu ta' l-ajruport ta' Ġibiltà. Dawn l-arrangamenti għadhom iridu li jibdedw jithaddmu,

ADOttAW DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Għan u kamp ta' applikazzjoni

- Dan ir-Regolament jistabbilixxi regoli għall-protezzjoni u l-għoti ta' assistenza lil persuni b'dizabbiltà u lil persuni b'mobbiltà mnaqqsqa li jivvjaġġaw bl-ajru, kemm sabiex jiproteġuhom kontra d-diskriminazzjoni kif ukoll sabiex jiżguraw li jirċievu l-assistenza.
- Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw għal persuni b'dizabbiltà u għal persuni b'mobbiltà mnaqqsqa li jużaw jew ikollhom il-hsieb li jużaw servizzi kummerċjali għall-passiġġieri bl-ajru meta jitilqu minn ajruport, jittranzitaw minn ajruport jew jaslu f'ajruport li jkun jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplika t-Trattat.
- L-Artikoli 3, 4 u 10 għandhom japplikaw ukoll għal passiġġieri li jitilqu minn ajruport li jkun jinsab f'pajjiż terz lejn ajruport li jkun jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplika t-Trattat, jekk it-trasportatur bl-ajru li jkun qiegħed jopera jkun trasportatur bl-ajru Komunitarju.
- Dan ir-Regolament ma għandux jolqot id-drittijiet tal-passiġġieri stabbiliti bid-Direttiva 90/314/KEE u taht ir-Regolament (KE) Nru 261/2004.

5. Sa fejn id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament ikunu f'konflitt mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 96/67/KE, għandu jipprevalixxi dan ir-Regolament.

6. L-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għall-ajruport ta' Ġibiltà hija mifhuma li hija minghajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet legali rispettivi tar-Renju ta' Spanja u tar-Renju Unit fir-rigward tal-vertenza dwar is-sovranità fuq it-territorju li fih jinsab l-ajruport.

7. L-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għall-ajruport ta' Ġibiltà għandha tkun sospiza sakemm l-arrangamenti inklużi fid-Dikjarazzjoni Kongunta magħmula mill-Ministri ta' l-Affarjiet Barranin tar-Renju ta' Spanja u tar-Renju Unit fit-2 ta' Diċembru 1987 jibdedw joperaw. Il-Gvernijiet ta' Spanja u tar-Renju Unit għandhom jinfurmaw lill-Kunsill bid-data ta' meta jibdedw joperaw.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-għanijiet ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- "persuna b'dizabbiltà" jew "persuna b'mobbiltà mnaqqsqa" tfisser kull persuna li l-mobbiltà tagħha, meta din tuża t-trasport, tkun imnaqqsqa minhabba kwalunkwe dizabbiltà fiżika (sensorja jew lokomotorja, permanenti jew temporanja), dizabbiltà jew indeboliment intelletwali, jew kwalunkwe kawża oħra ta' dizabbiltà, jew età, u li s-sitwazzjoni tagħha teħtieġ attenzjoni adegwata u l-adattament għall-ħtiġijiet partikolari tagħha tas-servizz magħmul disponibbli għall-passiġġieri kollha;
- "trasportatur bl-ajru" tfisser impriza ta' trasport bl-ajru b'licenzja valida sabiex topera;
- "trasportatur bl-ajru li jkun qiegħed jopera" tfisser trasportatur bl-ajru li jagħmel, jew bi hsiebu jagħmel, titjira skond kuntratt ma' passiġġier jew f'isem persuna oħra, ġuridika jew fiżika, li jkollha kuntratt ma' dak il-passiġġier;
- "trasportatur bl-ajru Komunitarju" tfisser trasportatur bl-ajru b'licenzja valida sabiex jopera, mogħtija minn Stat Membru skond ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2407/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar l-għoti ta' licenzji lit-trasportaturi bl-ajru ⁽¹⁾;
- "operatur turistik" tfisser, bl-eċċezzjoni ta' trasportatur bl-ajru, organizzatur jew bejjiegh skond it-tifsira ta' l-Artikolu 2(2) u (3), tad-Direttiva 90/314/KEE;
- "korp ta' tmexxija ta' l-ajruport" jew "korp ta' tmexxija" tfisser korp li b'mod partikolari ikollu bhala l-għan tiegħu skond il-liġi nazzjonali l-amministrazzjoni u t-tmexxija ta' infrastrutturi ta' l-ajruport, u l-koordinament u l-kontroll ta' l-attivitajiet ta' l-operaturi varji preżenti f'ajruport jew f'sistema ta' ajruporti;

(1) ĠU L 240, 24.8.1992, p. 1.

- (g) "utent ta' ajruport" tfisser kull persuna naturali jew ġuridika responsabbli għat-trasport bl-ajru ta' passiġġieri mill-ajruport jew lejn l-ajruport konċernat;
- (h) "Kumitat ta' l-Utenti ta' l-Ajruport" tfisser kumitat ta' rappreżentanti ta' l-utenti ta' ajruport jew ta' organizzazzjonijiet li jirrapreżentawhom;
- (i) "prenotazzjoni" tfisser il-fatt li passiġġier ikollu biljett, jew prova oħra, li turi li l-prenotazzjoni kienet aċċettata u reġistrata mit-trasportatur bl-ajru jew mill-operatur turistiku;
- (j) "ajruport" tfisser kwalunkwe medda ta' art li tkun adattata b'mod speċjali għall-inżul, għad-dekoll u għall-manuvri ta' ngenji ta' l-ajru, inklużi installazzjonijiet anċillari li dawn l-operazzjonijiet jistgħu jinvolvu minhabba r-reqwiżiti tat-traffiku u tas-servizzi ta' ingeni ta' l-ajru, inklużi installazzjonijiet meħtieġa sabiex jgħinu s-servizzi ta' l-ajru kummerċjali;
- (k) "parkeġġ tal-karrozzi f'ajruport" tfisser parkeġġ fil-konfini ta' ajruport jew taħt il-kontroll dirett tal-korp ta' tmexxija ta' ajruport, li jaqdi direttament lill-passiġġieri li jużaw dak l-ajruport;
- (l) "servizz kummerċjali ta' l-ajru għall-passiġġieri" tfisser servizz ta' trasport bl-ajru ta' passiġġieri operat minn trasportatur bl-ajru permezz ta' titjira skedata jew mhux skedata, offrut lill-pubbliku ġenerali għal korrispettiv ta' valur, kemm jekk dan is-servizz jingħata wahdu kif ukoll jekk jingħata bhala parti minn pakkett.

Artikolu 3

Prevenzjoni ta' rifjut tat-trasport

Trasportatur bl-ajru jew l-aġent tiegħu jew operatur turistiku magħandhomx jirrifjutaw, fuq il-bażi ta' diżabbiltà jew ta' mobbiltà mnaqqa:

- (a) li jaċċettaw prenotazzjoni għal titjira li titlaq minn jew tasal f'ajruport li għalihom japplika din ir-Regolament;
- (b) li jimbarkaw persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqa f'tali ajruport, bil-kondizzjoni li l-persuna konċernata jkollha biljett u prenotazzjoni validi.

Artikolu 4

Derogi, kondizzjonijiet speċjali u informazzjoni

1. Minkejja d-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 3, trasportatur bl-ajru jew l-aġent tiegħu jew operatur turistiku jistgħu jirrifjutaw, fuq bażi ta' diżabbiltà jew ta' mobbiltà mnaqqa, li jaċċettaw prenotazzjoni minn persuna b'diżabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqa jew li jimbarkaw persuna b'diżabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqa:

- (a) sabiex jiġu sodisfatti rekwiżiti ta' sigurtà applikabbli stabbiliti mil-liġi internazzjonali, Komunitarja jew nazzjonali jew sabiex jiġu sodisfatti rekwiżiti ta' sigurtà stabbiliti

mill-awtorità li hargħet iċ-ċertifikat ta' operatur ta' l-ajru lit-trasportatur bl-ajru konċernat;

- (b) jekk, minhabba d-daqs ta' l-ingenju ta' l-ajru jew tal-bibien tiegħu, ikun fiżikament impossibbli l-imbark jew it-trasport ta' dik il-persuna b'diżabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqa.

Fil-każ li jirrifjutaw li jaċċettaw prenotazzjoni minhabba raġunijiet imsemmija fil-punti (a) jew (b) ta' l-ewwel subparagrafu, it-trasportatur bl-ajru, l-aġent tiegħu jew l-operatur turistiku għandhom jagħmlu dak li raġonevolment jistgħu sabiex jipproponu alternattiva aċċettabbli lill-persuna konċernata.

Il-persuna b'diżabbiltà jew il-persuna b'mobbiltà mnaqqa li ma tkunx thalliet timbarka fuq il-bażi tad-diżabbiltà jew tan-nuqqas ta' mobbiltà tagħha u l-persuna li takkumpanja lil din il-persuna skond il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu offruti d-dritt għal rimbors jew trasport minn rotta differenti kif stipulat fl-Artikolu 8 tar-Regolament (KE) Nru 261/2004. Id-dritt ta' l-għażla ta' titjira lura jew l-ghoti ta' rotta differenti għandhom ikunu suġġetti għall-kondizzjoni li jkunu sodisfatti r-reqwiżiti kollha ta' sigurtà.

2. Taħt l-istess kondizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, punt (a), trasportatur bl-ajru jew l-aġent tiegħu jew operatur turistiku jistgħu jeżiġu li persuna b'diżabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqa tkun akkumpanjata minn persuna oħra li tkun kapaci tagħti l-assistenza meħtieġa minn dik il-persuna.

3. Trasportatur bl-ajru jew l-aġent tiegħu għandhom jagħmlu disponibbli pubblikament, f'format aċċessibbli u għall-inqas bl-istess lingwi bħal dawk li fihom l-informazzjoni tkun disponibbli għal passiġġiera oħra, ir-regoli ta' sigurtà li huma japplikaw għat-trasport ta' persuni b'diżabbiltà u b'mobbiltà mnaqqa, kif ukoll kull restrizzjoni fuq it-trasport tagħhom jew fuq dak ta' tagħmir ta' mobbiltà minhabba d-daqs ta' l-ingenju ta' l-ajru. Operatur turistiku għandu jagħmel tali regoli u restrizzjonijiet ta' sigurtà disponibbli għal titjiriet inklużi fi vjaġġi kollox kompriż, vakanzi kollox kompriż u ġiti (*tours*) kollox kompriż, li huwa jorganizza, ibiġh jew joffri għall-bejgħ.

4. Meta trasportatur bl-ajru jew l-aġent tiegħu jew operatur turistiku jeżerċitaw deroga taħt il-paragrafi 1 jew 2, huma għandhom jinfurmaw minnufih lill-persuna b'diżabbiltà jew lill-persuna b'mobbiltà mnaqqa dwar ir-raġunijiet għal dan. Fuq talba, it-trasportatur bl-ajru, l-aġent tiegħu jew l-operatur turistiku għandhom jikkomunikaw dawn ir-raġunijiet bil-miktub lill-persuna b'diżabbiltà jew il-persuna b'mobbiltà mnaqqa, fi żmien hamest ijiem tax-xogħol minn meta ssir it-talba.

Artikolu 5

Stabiliment ta' punti ta' wasla u ta' tluq

1. B'koperazzjoni ma' l-utenti ta' l-ajruport, permezz tal-Kumitat ta' l-Utenti ta' l-Ajruport, fejn ikun jeżisti wiehed, u ma' organizzazzjonijiet rilevanti li jirrapreżentaw persuni b'diżabbiltà jew persuni b'mobbiltà mnaqqa, il-korp ta' tmexxija ta' ajruport għandu, filwaqt li jiehu kont tal-kondizzjonijiet lokali, jistabbilixxi punti ta' wasla u ta' tluq fil-konfini ta' l-ajruport, jew f'punt taħt il-kontroll dirett tal-korp ta' tmexxija,

kemm ġewwa kif ukoll barra l-bini tat-*terminal*, minn fejn persuni b'diżabbiltà jew persuni b'mobbiltà mnaqqsa jistgħu, b' faċilità javżaw il-wasla tagħhom fl-ajruport u jitolbu assistenza.

2. Il-punti ta' wasla u ta' tluq imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikunu indikati b' mod ċar u joffru informazzjoni bażika dwar l-ajruport f'format aċċessibbli.

Artikolu 6

Tražmissjoni ta' informazzjoni

1. It-trasportaturi bl-ajru, l-aġenti tagħhom u l-operaturi turistiċi għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jirċievu, mill-punti tagħhom kollha ta' bejgħ fit-territorju ta' l-Istati Membri li għalihom japplika t-Trattat, inklużi bejgħ bit-telefon u bejgħ permezz ta' l-internet, notifiki tal-ħtieġa ta' assistenza magħmulin minn persuni b'diżabbiltà jew persuni b'mobbiltà mnaqqsa.

2. Meta trasportatur bl-ajru jew l-aġent tiegħu jew operatur turistiku jirċievu notifika li tkun meħtieġa assistenza għall-inqas 48 siegħa qabel il-hin tat-tluq pubblikat għat-tijira, dawn għandhom ixandru l-informazzjoni konċernata għall-inqas 36 siegħa qabel il-hin pubblikat tat-tluq tat-tijira:

- (a) lill-korpi ta' tmexxija ta' l-ajruporti tat-tluq, tal-wasla u ta' tranżitu, u
- (b) lit-trasportatur bl-ajru li jkun qiegħed jopera, jekk ma tkunx saret prenotazzjoni ma' dak it-trasportatur, hlief jekk l-identità tat-trasportatur bl-ajru li jkun qiegħed jopera ma tkunx magħrufa fil-hin tan-notifika, f'liema każ l-informazzjoni għandha tiġi trasmessa kemm jista' jkun malajr.

3. Fil-każijiet l-oħra kollha mhux imsemmija fil-paragrafu 2, it-trasportatur bl-ajru jew l-aġent tiegħu jew l-operatur turistiku għandhom jittrażmettu l-informazzjoni kemm jista' jkun malajr.

4. Kemm jista' jkun malajr wara t-tluq tat-tijira, it-trasportatur bl-ajru li jkun qiegħed jopera għandu jinforma lill-korp ta' tmexxija ta' l-ajruport ta' destinazzjoni, jekk dan ikun jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplika t-Trattat, dwar in-numru ta' persuni b'diżabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqqsa li jkunu qegħdin fuq it-tijira u li jkunu jeħtieġu l-assistenza kif speċifikat fl-Anness I, u dwar in-natura ta' dik l-assistenza.

Artikolu 7

Dritt għall-assistenza fl-ajruporti

1. Meta persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa jaslu f'ajruport sabiex jivvjaġġaw bl-ajru, il-korp ta' tmexxija ta' l-ajruport għandu jkun responsabbli sabiex jiżgura l-ghoti ta' l-assistenza speċifikata fl-Anness I b'mod li l-persuna tkun tista' taqbad it-tijira li għaliha hija jkollha prenotazzjoni, bil-kondizzjoni li n-notifika tal-ħtiġijiet partikolari tal-persuna għal din l-assistenza tkun saret lit-trasportatur bl-ajru jew lill-aġent

tiegħu jew lill-operatur turistiku konċernati għall-inqas 48 siegħa qabel il-hin pubblikat tat-tluq tat-tijira. Din in-notifika għandha tkopri wkoll it-tijira lura, jekk it-tijira l barra u t-tijira lura jkunu ġew kuntrattati ma' l-istess trasportatur bl-ajru.

2. Fejn ikun meħtieġ l-użu ta' kelb ta' assistenza rikonoxxut, din il-ħtieġa għandha tiġi akkomodata bil-kondizzjoni li n-notifika dwarha tiġi magħmula lit-trasportatur bl-ajru jew lill-aġent tiegħu jew lill-operatur turistiku skond ir-regolamenti nazzjonali applikabbli li jkopru t-trasport ta' klieb ta' assistenza abbord l-inġenji ta' l-ajru, fejn tali regoli jkunu jeżistu.

3. Jekk ma tingħata l-ebda notifika skond il-paragrafu 1, il-korp ta' tmexxija għandu jagħmel l-isforzi raġonevoli kollha li jista' sabiex jipprovdi l-assistenza speċifikata fl-Anness I b'mod li l-persuna konċernata tkun tista' taqbad it-tijira li għaliha hija jkollha prenotazzjoni.

4. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 għandhom japplikaw bil-kondizzjoni li:

- (a) il-persuna tippreżenta ruhha għaċ-*check-in*:
 - (i) fil-hin stipulat minn qabel u bil-miktub (anke b'mezzi elettronici) mit-trasportatur bl-ajru jew mill-aġent tiegħu jew mill-operatur turistiku, jew
 - (ii) jekk l-ebda hin ma jkun stipulat, mhux aktar tard minn siegħa qabel il-hin pubblikat tat-tluq, jew
- (b) il-persuna tasal f'punt fil-konfini ta' l-ajruport stabbilit skond l-Artikolu 5:
 - (i) fil-hin stipulat minn qabel u bil-miktub (anke b'mezzi elettronici) mit-trasportatur bl-ajru jew mill-aġent tiegħu jew mill-operatur turistiku, jew
 - (ii) jekk l-ebda hin ma jkun stipulat, mhux aktar tard minn sagħtejn qabel il-hin pubblikat tat-tluq.

5. Meta persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa tittranzita minn ajruport li għalih japplika dan ir-Regolament, jew tkun trasferita minn trasportatur bl-ajru jew operatur turistiku mit-tijira li għaliha hija jkollha prenotazzjoni għal tijira oħra, il-korp ta' tmexxija għandu jkun responsabbli sabiex jiżgura l-ghoti ta' l-assistenza speċifikata fl-Anness I b'mod li l-persuna tkun tista' taqbad it-tijira li għaliha hija jkollha prenotazzjoni.

6. Mal-wasla bl-ajru ta' persuna b'diżabbiltà jew ta' persuna b'mobbiltà mnaqqsa f'ajruport li għalih japplika dan ir-Regolament, il-korp ta' tmexxija ta' l-ajruport għandu jkun responsabbli li jiżgura li tiġi provduta l-assistenza speċifikata fl-Anness I b'mod li dik il-persuna tkun tista' tasal sal-post tat-tluq tagħha mill-ajruport kif imsemmi fl-Artikolu 5.

7. L-assistenza provduta għandha, sa fejn ikun possibbli, tkun adegwata għall-ħtiġijiet partikolari tal-passiġġier individwali.

Artikolu 8

Responsabbiltà għall-assistenza fl-ajruporti

1. Il-korp ta' tmexxija ta' ajruport għandu jkun responsabbli sabiex jiżgura l-ghoti ta' l-assistenza speċifikata fl-Anness I minghajr hłas addizzjonali għal persuni b'diżabbiltà u għal persuni b'mobbiltà mnaqqsa.

2. Il-korp ta' tmexxija jista' jipprovi din l-assistenza huwa stess. Inkella, b'mod konformi mar-responsabbiltà tiegħu, u sugġett dejjem għall-konformità ma' l-istandards ta' kwalità msemmija fl-Artikolu 9(1), il-korp ta' tmexxija jista' jikkuntratta ma' parti waħda jew aktar għall-provista ta' l-assistenza. F'koperazzjoni ma' l-utenti ta' l-ajruport, permezz tal-Kumitat ta' l-Utenti ta' l-Ajruport, fejn dan ikun jeżisti, il-korp ta' tmexxija jista' jidhol ftali kuntratt jew kuntratti fuq l-inizjattiva tiegħu stess jew fuq talba, anke minn trasportatur bl-ajru, u b'kont meħud tas-servizzi eżistenti fl-ajruport konċernat. Fil-każ li jirrifjuta talba bħal din, il-korp ta' tmexxija għandu jipprovi gustifikazzjoni bil-miktub.

3. Il-korp ta' tmexxija ta' ajruport jista', fuq bażi mhux diskriminatorja, jimponi hłas speċifiku fuq l-utenti ta' l-ajruport bl-ghan li tiġi finanzjata din l-assistenza.

4. Dan il-hłas speċifiku għandu jkun raġonevoli, relatat ma' l-ispiza, trasparenti u stabbilit mill-korp ta' tmexxija ta' l-ajruport f'koperazzjoni ma' l-utenti ta' l-ajruport, permezz tal-Kumitat ta' l-Utenti ta' l-Ajruport, fejn dan ikun jeżisti, jew ta' kwalunkwe entità oħra adatta. Dan il-hłas għandu jinqasam fost l-utenti ta' l-ajruport skond il-proporzjon għan-numru totali ta' passigġieri kollha li kull wieħed minnhom jittrasporta minn u lejn dak l-ajruport.

5. Il-korp ta' tmexxija ta' l-ajruport għandu jissepara l-kontijiet ta' l-attivitàet tiegħu relatati ma' l-assistenza li tingħata lil persuni b'diżabbiltà u lil persuni b'mobbiltà mnaqqsa mill-kontijiet ta' l-attivitàet l-oħra tiegħu, skond il-prattika kummerċjali attwali.

6. Il-korp ta' tmexxija ta' ajruport għandu jagħmel disponibbli għall-utenti ta' l-ajruport, permezz tal-Kumitat ta' l-Utenti ta' l-Ajruport, fejn dan ikun jeżisti, jew ta' kwalunkwe entità oħra adatta, kif ukoll għall-korp jew korpi ta' infurzar imsemmija fl-Artikolu 14, sintesi annwali verifikata tal-hłasijiet riċevuti u ta' l-ispejjeż magħmula fir-rigward ta' l-assistenza provduta lil persuni b'diżabbiltà u lil persuni b'mobbiltà mnaqqsa.

Artikolu 9

Standards ta' kwalità għall-assistenza

1. Bl-eċċezzjoni ta' ajruporti li t-traffiku annwali tagħhom jkun ta' inqas minn 150 000 moviment kummerċjali ta' passigġieri, il-korp ta' tmexxija għandu jistabbilixxi standards ta' kwalità għall-assistenza speċifikata fl-Anness I u jiddetermina rekwiżiti ta' rizorsi sabiex jilhaqhom, f'koperazzjoni ma' l-utenti ta' l-ajruport, permezz tal-Kumitat ta' l-Utenti ta' l-Ajruport, fejn dan ikun jeżisti, u organizzazzjonijiet li jirrapreżentaw lil passigġieri b'diżabbiltà u lil passigġieri b'mobbiltà mnaqqsa.

2. Meta jiġu stabbiliti tali standards għandu jittiehed kont shih tal-linji politiċi u tal-kodiċijiet ta' kondotta rikonoxxuti internazzjonalment li jikkonċernaw il-faċilitazzjoni tat-trasport ta'

persuni b'diżabbiltà jew persuni b'mobbiltà mnaqqsa, b'mod partikolari l-Kodiċi ta' Kondotta Tajba fil-Ground Handling għal Persuni b'Mobbiltà Mnaqqsa, ta' l-ECAC.

3. Il-korp ta' tmexxija ta' ajruport għandu jipubblika l-istandards ta' kwalità tiegħu.

4. Trasportatur bl-ajru u korp ta' tmexxija ta' ajruport jistgħu jiftiehem sabiex, għall-passigġieri li dak it-trasportatur bl-ajru jittrasporta minn u lejn l-ajruport, il-korp ta' tmexxija jipprovi assistenza ta' standard oghla mill-istandards imsemmija fil-paragrafu 1 jew jipprovi servizzi addizzjonali għal dawk speċifikati fl-Anness I.

5. Għall-finijiet tal-finanzjament ta' kwalunkwe wieħed minn dawn, il-korp ta' tmexxija jista' jimponi hłas mingħand it-trasportatur bl-ajru li jkun addizzjonali għal dak imsemmi fl-Artikolu 8(3), li għandu jkun trasparenti, relatat ma' l-ispiza u stabbilit wara konsultazzjoni mat-trasportatur bl-ajru konċernat.

Artikolu 10

Assistenza mit-trasportaturi bl-ajru

Trasportatur bl-ajru għandu jipprovi l-assistenza speċifikata fl-Anness II, minghajr hłas addizzjonali, lil persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa li titlaq minn, tasal fi, jew titranżita minn ajruport li għalih japplika dan ir-Regolament bil-kondizzjoni l-persuna in kwistjoni tissodisfa l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 7(1), (2) u (4).

Artikolu 11

Tahriġ

It-trasportaturi bl-ajru u l-korpi ta' tmexxija ta' l-ajruporti għandhom:

- jiżguraw li l-persunal kollu tagħhom, inkluż dak impjegat minn kwalunkwe subkuntrattur, li jipprovi assistenza diretta lil persuni b'diżabbiltà u persuni b'mobbiltà mnaqqsa jkollhom il-konoxxenza dwar kif jissodisfaw il-htigijiet ta' persuni li jkollhom diżabbiltà jew nuqqasijiet ta' mobbiltà varji;
- jipprovdu tahriġ dwar it-trattament ugwali ta' persuni b'diżabbiltà (*Disability Equality Training*) u dwar l-iżvilupp ta' kuxjenza dwar id-diżabbiltà (*Disability Awareness Training*) lill-persunal kollu tagħhom li jaħdem fl-ajruport u li jittratta direttament mal-pubbliku li jivvjaġġa;
- jiżguraw li, mar-reklutaġġ tagħhom, l-impjegati godda kollha jattendu għal tahriġ relatat mad-diżabbiltà u li l-persunal jirċievi korsijiet ta' tiġdid ta' tahriġ meta dan ikun kunsiljabbli.

Artikolu 12

Kumpens għal sigġijiet tar-roti, tagħmir ta' mobbiltà iehor u apparat ta' assistenza li jintilfu jew li ssirilhom hsara

Fejn jintilfu jew issirilhom hsara sigġijiet tar-roti, tagħmir ta' mobbiltà iehor jew għodod ta' assistenza waqt l-iskariggar fl-

ajruport jew waqt it-trasport tagħhom fuq inġenji ta' l-ajru, il-passiġġier li tiegħu jkun it-tagħmir għandu jiġi kkompensat skond ir-regoli tal-liġijiet internazzjonali, Komunitarji u nazzjonali.

Artikolu 13

Prekluzjoni ta' rinunzja

L-obbligazzjonijiet lejn persuni b'dizabbiltà u persuni b'mobbiltà mnaqqsa skond dan ir-Regolament m'għandhomx jiġu limitati jew rinunzjati.

Artikolu 14

Korp ta' Infurzar u l-kompiti tiegħu

1. Kull Stat Membru għandu jinnomina korp jew korpi responsabbli għall-infurzar ta' dan ir-Regolament fir-rigward taa' titjiriet li jtilqu minn ajruporti jew li jaslu f'ajruporti li jinsabu fit-territorju tiegħu. Fejn ikun il-każ, dan il-korp jew korpi għandhom jiehdu l-miżuri mehtieġa sabiex jiżguraw li jkunu rispettati d-drittijiet ta' persuni b' dizabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqqsa, inkluża l-konformità ma' l-istandardsstandards ta' kwalità msemmija fl-Artikolu 9(1). L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar il-korp jew korpi li jiġu nominati.

2. Fejn ikun il-każ, l-Istati Membri għandhom jipprovdu li l-korp jew korpi ta' infurzar nominati taht il-paragrafu 1 jiżguraw ukoll l-implimentazzjoni sodisfaċenti ta' l-Artikolu 8, anke fir-rigward tad-dispożizzjonijiet dwar hlasijiet bl-iskop li tiġi evitata l-kompetizzjoni zleali. Jistgħu wkoll jaħtru korp speċifiku għal dak l-iskop.

Artikolu 15

Proċedura ta' tressiq ta' lmenti

1. Persuna b'dizabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa li tikkunsidra li sar ksur ta' dan ir-Regolament tista' tressaq il-każ quddiem il-korp ta' tmexxija ta' l-ajruport jew quddiem il-trasportatur bl-ajru konċernat skond kif ikun il-każ.

2. Jekk persuna b'dizabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa ma tkunx tista' tiehu sodisfazzjoni b'dan il-mod, jistgħu jitressqu lmenti, dwar l-allegat ksur ta' dan ir-Regolament, quddiem

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Strasburgu, nhar il-15 ta' Awwissu 2006.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

J. BORRELL FONTELLES

Għall-Kunsill

Il-President

P. LEHTOMÄKI

kwalunkwe korp jew korpi nominati taht l-Artikolu 14(1), jew quddiem kwalunkwe korp kompetenti iehor nominat minn Stat Membru.

3. Korp fi Stat Membru li jirċievi ilment dwar kwistjoni li taqa' taht ir-responsabbiltà ta' korp nominat ta' Stat Membru iehor għandu jgħaddi l-ilment lill-korp ta' dak l-Istat Membru l-iehor.

4. L-Istati Membri għandhom jiehdu miżuri sabiex jinfurmaw lil persuni b'dizabbiltà u lil persuni b'mobbiltà mnaqqsa bid-drittijiet tagħhom taht dan ir-Regolament u bil-possibbiltà li jressqu lment quddiem dan il-korp jew dawn il-korpi nominati.

Artikolu 16

Penali

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu regoli dwar il-penali applikabbli għal ksur ta' dan ir-Regolament u għandhom jiehdu l-miżuri kollha mehtieġa sabiex jiżguraw li dawn ir-regoli jiġu implimentati. Il-penali provduti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw dawk id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni u għandhom javżawha mingħajr dewmien bi kwalunkwe emenda sussegwenti li tolqothom.

Artikolu 17

Rapport

Il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, sa mhux aktar tard mill-1 ta' Jannar 2010, dwar il-funzjonament u l-effetti ta' dan ir-Regolament. Ir-rapport għandu jkun akkumpanjat, fejn mehtieġ, bi proposti leġislattivi li jimplementaw f'aktar dettal id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, jew li jirrivieduh.

Artikolu 18

Dhul fis-sehh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea.

Għandu japplika b'effett mis-26 ta' Lulju 2008, hlief l-Artikoli 3 u 4, li għandhom japplikaw b'effett mis-26 ta' Lulju 2007.

ANNEX I

Assistenza taht ir-responsabbiltà tal-korpi ta' tmexxija ta' l-ajruporti

Assistenza u arrangamenti mehtieġa sabiex jagħmluha possibbli għal persuni b'diżabbiltà u persuni b'mobbiltà mnaqqsa li:

- jikkomunikaw il-wasla tagħhom f'ajruport u t-talba tagħhom għall-assistenza fil-punti stabbiliti ġewwa u barra l-bini tat-terminal imsemmija fl-Artikolu 5;
- jipproċedu minn punt stabbilit sal-bank taċ-check in;
- jagħmlu check in u jirreġistraw il-bagalji;
- jipproċedu mill-bank taċ-check in sa l-inġenju ta' l-ajru, bit-tweqqi tal-proċeduri ta' immigrazzjoni, dwana u sigurtà;
- jitilgħu fuq l-inġenju ta' l-ajru permezz ta' lifts, siġġijiet tar-roti jew assistenza ohra mehtieġa, skond il-każ;
- jipproċedu mill-bieb ta' l-inġenju ta' l-ajru sal-postijiet tagħhom;
- iqiegħdu u jerġgħu jiehdu lura l-bagalji fuq l-inġenju ta' l-ajru;
- jipproċedu mill-postijiet tagħhom sal-bieb ta' l-inġenju ta' l-ajru;
- jiżbarkaw mill-inġenju ta' l-ajru, permezz ta' lifts, siġġijiet tar-roti jew assistenza ohra mehtieġa, skond il-każ;
- jipproċedu mill-inġenju ta' l-ajru sas-sala tal-bagalji u jiehdu lura l-bagalji, bit-tweqqi tal-proċeduri ta' immigrazzjoni u dwana;
- jipproċedu mis-sala tal-bagalji sal-post stabbilit;
- jaslu sat-titjiriet ta' konnessjoni meta jkunu fi tranzitu, b'assistenza min-nahat ta' l-ajru u ta' l-art, fit-terminals u bejniethom, skond kif mehtieġ;
- jipproċedu lejn faċilitajiet sanitarji jekk ikun mehtieġ.

Meta persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa tkun assistita minn persuna li takkumpanjaha, din il-persuna għandha, fuq talba, tkun permessa tipprovdi l-assistenza mehtieġa fl-ajruport u waqt l-imbark u l-iżbark.

Ground handling tat-tagħmir kollu mehtieġ li jiffacilita l-mobbiltà, inkluż tagħmir bħal siġġijiet tar-roti li jahdmu bl-elettriku sugġett għal pre-avviz ta' 48 siegħa u għal-limitazzjonijiet possibbli ta' spazju abbord l-inġenju ta' l-ajru, u sugġett għall-applikazzjoni tal-liġi rilevanti dwar oġġetti perikolużi.

Bdil temporanju ta' tagħmir ta' mobbiltà li tkun ġratlu xi ħsara jew li jkun intilef, għalkemm dan mhux neċessarjament ikun identiku.

Ground handling ta' klieb ta' assistenza rikonoxxuti, meta jkun relevanti.

Komunikazzjoni ta' informazzjoni mehtieġa sabiex jiġu użati titjiriet f'formati aċċessibbli.

—

ANNEX II

Assistenza minn trasportaturi bl-ajru

It-trasport fil-kabina ta' klieb ta' assistenza rikonoxxuti, suġġett għar-regolamenti nazzjonali.

Addizzjonalment mat-tagħmir mediku, it-trasport ta' mhux iżjed minn żewġ biċċiet tagħmir ta' mobbiltà għal kull persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa, inklużi siġġijiet tar-roti li jaħdmu bl-elettriku, suġġett għal pre-avviż ta' 48 siegħa u għal-limitazzjonijiet possibbli ta' spazju fuq l-inġenju ta' l-ajru, u suġġett għall-applikazzjoni tal-liġi rilevanti dwar oġġetti perikolużi.

Komunikazzjoni ta' informazzjoni essenzjali li tikkonċerna titjira f'formati aċċessibbli.

Kull sforz raġonevoli sabiex isir arrangament ta' postijiet li jissodisfaw, meta ssir talba, il-htigijiet ta' individwi b'diżabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqsa u suġġett għar-rekwiżiti ta' sigurtà u disponibbiltà.

Assistenza fil-moviment lejn faċilitajiet sanitarji jekk ikun meħtieġ.

Fejn persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa tkun assistita minn persuna li takkumpanjaha, it-trasportatur bl-ajru għandu jaġhmel l-isforzi kollha raġonevoli sabiex jaġhti lil tali persuna post maġenb il-persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa.

DIRETTIVA 2006/52/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tal-5 ta' Lulju 2006

li temenda d-Direttiva 95/2/KE dwar l-addittivi ta' l-ikel għajr kuluri u sostanzi li jagħtu hlewwa u d-Direttiva 94/35/KE dwar is-sustanzi li jagħtu hlewwa għall-użu f'oġġetti ta' l-ikel

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

(4) Saru żviluppi tekniċi fil-qasam ta' l-addittivi ta' l-ikel mill-addozzjoni tad-Direttivi 95/2/KE u 94/35/KE. Dawn id-Direttivi għandhom jiġu adottati sabiex jiehdu kont ta' dawn l-iżviluppi.

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 95 tiegħu,

(5) Fuq il-bażi ta' opinjoni ta' l-Awtorità Ewropea għas-Sigurtà fl-ikel (EFSA), espressa fis-26 ta' Novembru 2003, qed isiru bidliet lil awtorizzazzjonijiet preżenti sabiex il-livell ta' nitrosamini jinżamm kemm jista' jkun baxx billi jitnaqqsu l-livelli ta' nitriti u nitrati miżjuda ma' l-ikel filwaqt li tinzamm is-sigurtà mikrobijoloġika tal-oġġetti ta' l-ikel. L-EFSA tirrakkomanda li l-livelli ta' nitriti u nitrati jiġu mniżżla fil-leġiżlazzjoni bħala "ammont miżjud". L-EFSA hija tal-fehma li l-ammont miżjud ta' nitriti aktar milli l-ammont residwu jikkontribwixxi għall-attività inibitorja kontra is-C. botulinum. Id-disposizzjonijiet preżenti għandhom jiġu emendati b'tali mod sabiex il-livelli massimi permessi, kif imsemmija mill-EFSA, fi prodotti tal-laham mhux trattati bis-shana jew trattati bis-shana, fil-ġobon u fil-hut huma deskritti bħala ammonti miżjuda. Bħala eċċezzjoni, għal ċerti prodotti tal-laham manifatturati b'mod tradizzjonali għandhom jiġu stabbiliti livelli ta' residwu massimu, bil-kundizzjoni li l-prodotti jkunu speċifikati u identifikati b'mod xieraq. Il-livelli stabbiliti għandhom jiżguraw li ma jinqabizx l-ammont ta' iġestjoni ammissibbli ta' kuljum (ADI) stabbilita mill-Kumitat Xjentifiku dwar l-ikel fl-1990. Prodotti li ma jissemmewx b'mod speċifiku f'din id-Direttiva, imma li huma tradizzjonalment prodotti b'mod simili (jiġifieri prodotti simili) jistgħu jekk mehtieg jiġu kategorizzati skond l-Artikoli 5 u 6 tad-Direttiva 95/2/KE. Fil-każ tal-ġobon, il-livell għandu jiġi stabbilit bħala ammont miżjud fil-halib tal-ġobon. Jekk jintuza proċess li fih iż-żieda ta' nitrati ssegwi t-tnehhija tax-xorrox u ż-żieda ta' l-ilma, dan għandu jwassal għal livelli identici għal dawk li kienu jinkisbu kieku n-nitrat gie miżjud direttament mal-halib tal-ġobon.

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,Waqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾,

Billi:

(1) L-addittivi ta' l-ikel jistgħu jiġu approvati biss għall-użu f'oġġetti ta' l-ikel jekk ikunu konformi ma' l-Anness II tad-Direttiva tal-Kunsill 89/107/KEE tal-21 ta' Diċembru 1988 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri li jikkonċernaw l-addittivi ta' l-ikel awtorizzati għall-użu f'oġġetti ta' l-ikel maħsuba għall-konsum tal-bniedem ⁽³⁾.(2) Id-Direttiva 95/2/KE ⁽⁴⁾ tistabbilixxi lista ta' addittivi ta' l-ikel li jistgħu jintużaw fil-Komunità u l-kondizzjonijiet għall-użu tagħhom.(3) Id-Direttiva 94/35/KE ⁽⁵⁾ telenka lista ta' sustanzi li jagħtu hlewwa li jistgħu jintużaw fil-Komunità u l-kondizzjonijiet għall-użu tagħhom.

(6) Id-Direttiva 2003/114/KE li temenda d-Direttiva 95/2/KE titlob lill-Kummissjoni u lill-EFSA sabiex jirrevedu l-kondizzjonijiet għall-użu ta' l-E 214 sa E219 p-hydroxybenzoati u l-imluh tas-sodju tagħhom qabel l-1 ta' Lulju 2004. L-EFSA evalwat l-informazzjoni dwar is-sigurtà tal-p-hydroxybenzoati u ta' l-opinjoni tagħha fit-13 ta' Lulju 2004. L-EFSA stabbilixxiet grupp shiħ ADI ta' 0-10 mg/kg ta' piż tal-ġisem għas-somma ta' esters ta' l-aċidu ta' metil u etile p-hydroxybenzoic u l-imluh tas-sodju tagħhom. L-EFSA qieset li l-propyl paraben m'għandhiex tkun inkluzja f'dan il-grupp ADI minhabba li l-propyl paraben, għall-kontrarju tal-paraben tal-metil u ta' l-etile, kellha effetti fuq l-ormoni sesswali u fuq l-organi riproduttivi maskili tal-firien fetà żgħira. Għalhekk l-EFSA ma setgħetx tirrakkomanda ADI għall-propyl paraben minhabba n-nuqqas ċar ta' osservazzjoni ta' livell ta' effett avvers (NOAEL). Huwa neċessarju li jitnehhew l-E 216 propyl p-hydroxybenzoat u l-E 217 propyl p-hydroxybenzoat tas-sodju mid-Direttiva 95/2/KE. Minbarra, huwa neċessarju li jitneħħa l-użu ta' p-hydroxybenzoatis f'supplimenti ta' ikel tad-dieta likwidi.

⁽¹⁾ ĠU C 255, 14.10.2005, p. 59.⁽²⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew tas-26 ta' Ottubru 2005 (għadha mhijiex pubblikata fil-Gurnal Uffiċjali). Deciżjoni tal-Kunsill tat-2 ta' Gunju 2006.⁽³⁾ ĠU L 40, 11.2.1989, p. 27. Direttiva kif emendata l-aħħar bir-Regolament (KE) Nru 1882/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 284, 31.10.2003, p. 1).⁽⁴⁾ ĠU L 61, 18.3.1995, p. 1. Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2003/114/KE (ĠU L 24, 29.1.2004, p. 58).⁽⁵⁾ ĠU L 237, 10.9.1994, p. 3. Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2003/115/KE (ĠU L 24, 29.1.2004, p. 65).

- (7) Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2004/374/KE ⁽¹⁾ ssospendiet it-tqeghid fis-suq u l-importazzjoni ta' kikkri żgħar tal-ġeli li jkun fihom addittivi ta' l-ikel li jiffurmaw ġel derivati mill-alka tal-baħar u minn ċerti gomom minhabba r-riskju li wiehed jifga f'dawn il-prodotti. Fid-dawl ta' reviżjoni ta' dik id-Deciżjoni huwa mehtieg li jiġi eskluż l-użu ta' ċerti addittivi ta' l-ikel li jiffurmaw ġel f'kikkri żgħar tal-ġeli.
- (8) Il-Kumitat Xjentifiku dwar l-Ikel evalwa l-informazzjoni dwar is-sigurtà ta' l-eritritol u esprima l-opinjoni tiegħu fil-5 ta' Marzu 2003. Il-Kumitat ikkonkluda li l-użu ta' l-eritritol bhala addittiv ta' l-ikel huwa aċċettabbli. Il-Kumitat jinnota wkoll li l-eritritol għandu effett lassattiv, imma f'doża għola minn *polyols* oħra. L-eritritol għandu hafna karatteristiċi teknoloġiċi li ma jagħtux hlewwa li huma importanti f'firxa wiesgħa ta' ikel, minn prodotti tal-helu sa prodotti tal-halib. Dawn jinkludu funzjonijiet bħal titjib, ġarr, stabilizzar, tagħqid, stimolazzjoni tad-diġestjoni u sekwestrant. Huwa mehtieg li jiġi permess l-użu ta' l-eritritol fl-istess applikazzjonijiet ta' l-ikel bħall-*polyols* l-oħra preżentement permessi. Minbarra, huwa neċessarju li tkun emendata d-Direttiva 94/35/KE minhabba li l-eritritol jista' wkoll jintuza sabiex jagħmel il-hlewwa bħall-*polyols* l-oħra preżentement permessi.
- (9) Il-Kumitat Xjentifiku dwar l-Ikel evalwa l-informazzjoni dwar is-sikurezza tas-sojja emicelluloża u esprima l-opinjoni tiegħu fl-4 ta' April 2003. Il-Kumitat ikkonkluda li l-użu tas-sojja emicelluloża huwa aċċettabbli f' ċertu ikel li għalih saret talba u f'ċerti livelli ta' inkluzjoni. Għalhekk huwa xieraq, li jkun permess tali użu għal ċerti skopijiet. Madankollu, sabiex jiġu facilitati l-affarijiet għal dawk li jbatu minn allergiji, tali użu m'għandux ikun permezz għal ikel mhux ipproċessat li fih mhux mistenni li tinsab is-sojja. F'kwalunkwe każ, il-konsumaturi għandhom jiġu infurmati meta prodott ikun fih l-emicelluloża derivata mis-sojja skond id-disposizzjonijiet tad-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-20 ta' Marzu 2000 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri fir-rigward ta' l-ittikkettjar, il-preżentazzjoni u r-reklamar ta' oġġetti ta' l-ikel ⁽²⁾.
- (10) L-EFSA evalwat l-informazzjoni dwar is-sigurtà taċ-ċelluloża etile u esprimiet l-opinjoni tagħha fis-17 ta' Frar 2004. L-Awtorità ddecidiet li tinkludi ċ-ċelluloża etile fil-grupp ADI "mhux speċifikat" għal ċelluloži modifikati stabbilit mill-Kumitat Xjentifiku dwar l-Ikel. L-applikazzjoni ewlenija taċ-ċelluloża etile hija f'supplimenti ta' l-ikel u ftogħmiet inkapsulati. L-użu ta' ċelluloża etile għandu għalhekk ikun permess b'mod simili bħal ċelluloži oħra.
- (11) L-EFSA evalwat l-informazzjoni dwar is-sigurtà tal-pullulan u esprimiet l-opinjoni tagħha fit-13 ta' Lulju 2004. L-Awtorità sabet li l-użu tal-pullulan huwa aċċettabbli fil-kisi ta' supplimenti ta' l-ikel li għandhom forma ta' kapsuli u pilloli kif ukoll fi prodotti li jiffrikkaw in-nifs li għandhom forma ta' karta rqiqa. Huwa għalhekk xieraq li dawn l-użi jiġu permessi.
- (12) L-EFSA evalwat l-informazzjoni dwar is-sigurtà tal-butyl hydrokinina terzjarja (TBHQ) u esprimiet l-opinjoni tagħha fit-12 ta' Lulju 2004. L-EFSA stabbiliet ADI ta' 0-0,7 mg/kg ta' piż tal-ġisem għal dan l-antiossidant u sabet li l-użu tiegħu huwa aċċettabbli għal ċerti oġġetti ta' ikel f'ċerti livelli ta' inkluzjoni. Huwa għalhekk xieraq li dan l-addittiv jiġi permess.
- (13) Il-Kumitat Xjentifiku dwar l-Ikel evalwa l-informazzjoni dwar is-sigurtà tal-lamtu ta' l-aluminju ottentil suċċinat u esprima l-opinjoni tiegħu fil-21 ta' Marzu 1997. Il-Kumitat sab li l-użu ta' dan l-addittiv bhala komponent f'vitamini micro inkapsulati u karotenojdi jista' jitqies bhala aċċettabbli. Huwa għalhekk xieraq li dan l-użu jiġi permess.
- (14) Matul il-manifattura ta' gobon magħmul minn halib qares, E 500ii ta' idro-karbonat tas-sodju jiġi miżjud mal-halib pasturizzat sabiex jibbaferja l-aċidità kawżata mill-aċidu lattiku għal valur ta' pH xieraq, u b'hekk tohloq il-kondizzjonijiet mehtieġa ta' tkabbir għall-kultura tal-prodott misjur. Huwa, għalhekk, xieraq li jkun permess l-użu ta' idro-karbonat tas-sodju fil-gobon magħmul minn halib qares.
- (15) Bħalissa l-użu ta' tahlit ta' sorbati (E 200, E 202 u E 203) u benzoati (E 210 sa 213) huwa awtorizzat f'gambli msajra għall-preservazzjoni. Huwa xieraq li dik l-awtorizzazzjoni għall-użu tagħha tiġi estiża għall-krustaċċi u l-molluski imsajra kollha.
- (16) E 551 diossidu tas-silikon huwa permess bhala ġarrier għall-kuluri ta' l-ikel f'livell massimu ta' 5 %. L-użu ta' diossidu tas-silikon bhala ġarrier għall-kuluri ta' l-ikel E 171 diossidu tat-titanju u E 172 ossidi u idrossidi tal-hadid għandu wkoll jkun permess f'livell massimu ta' 90 % relattiv għall-pigment.
- (17) Id-Direttiva 95/2/KE tillimita l-użu ta' l-addittivi elenkati f'Anness I ta' dik id-Direttiva fil-hobż tradizzjonali Franċiż "*Pain courant francais*". L-istess limitazzjoni għandha tapplika għall-hobż tradizzjonali simili Ungeriz. Huwa wkoll xieraq li jiġi awtorizzat l-użu ta' l-aċidu assorbiku (E 300), l-assorbat tas-sodju (E 301) u d-disodju tal-kalċju EDTA (E 385) fil-paté tal-fwied Ungeriz.
- (18) Huwa mehtieg li jiġu agġornati d-disposizzjonijiet kurrenti fir-rigward ta' l-użu ta' sulfiti (E 220 sa E 228) fi krustaċċi msajrin, f'għeneb għall-ikel u fil-lychees.
- (19) Skond talba magħmula minn Stat Membru u skond l-opinjoni tal-Kumitat Xjentifiku dwar l-Ikel tal-5 ta' Marzu 2003, 4-hexylresorcinol, li ġie awtorizzat fuq livell nazzjonali taht id-Direttiva 89/107/KEE, għandha tkun awtorizzata fuq livell Komunitarju.

(1) ĠU L 118, 23.4.2004, p. 70.

(2) ĠU L 109, 6.5.2000, p. 29. Direttiva kif emendata l-aħhar bid-Direttiva 2003/89/KE (ĠU L 308, 25.11.2003, p. 15).

- (20) It-terminoloġija wżata fid-Direttiva 95/2/KE għandha tiġi adattata sabiex tiegħu kont tad-Direttiva tal-Kunsill 89/398/KEE tat-3 ta' Mejju 1989 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri fir-rigward ta' oġġetti ta' l-ikel maħsuba għal użu nutrizzjonali partikolari ⁽¹⁾, tad-Direttiva 2002/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Ġunju 2002 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri fir-rigward ta' supplimenti ta' l-ikel ⁽²⁾ u tad-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/21/KE tal-25 ta' Marzu 1999 dwar ikel tad-dieta għal skopijiet mediċi speċjali ⁽³⁾.
- (21) Id-Direttivi 95/2/KE u 94/35/KE għandhom, għalhekk, jiġu emendati skond dan,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Id-Direttiva 95/2/KE hija b' dan emendata kif ġej:

- (1) L-Artikolu 1(3)(ċ) għandu jiġi mibdul b'dan li ġej:
- “(c) ‘carriers’, inklużi solventi ‘carrier’, huma sostanzi wżati sabiex idewbu, jiddilwixxu, iferrxu jew inkella jimmodifikaw fiżikament addittiv jew sustanza li tagħti t-toghma lill-ikel mingħajr ma jibdlu l-funzjoni tiegħu (u mingħajr ma jeżerċitaw kwalunkwe effett teknologiku huma nfushom) sabiex jiffacilitaw l-immanigjar, l-applikazzjoni jew l-użu tiegħu;”;
- (2) Fil-paragrafu 2 ta' l-Artikolu 3 il-kelmiet “ikel tal-ftim” għandhom jiġi mibdula bil-kliem “ikel b'baži ta' ċereali proċessat u ikel tat-trabi”;
- (3) L-Annessi għandhom jiġu emendati skond l-Anness I ta' din id-Direttiva.

Artikolu 2

L-Anness għad-Direttiva 94/35/KE huwa emendat skond l-Anness II ta' din id-Direttiva.

Artikolu 3

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh sal-15 ta' Frar 2008 l-liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa sabiex ikunu konformi ma' din id-Direttiva sabiex:

- (a) jkun possibli l-kummerċ u l-użu ta' prodotti li huma konformi ma' din id-Direttiva sa-15 ta' Frar 2008,
- (b) jipprojbixxu l-kummerċ ta' u l-użu ta' prodotti li m'humiex konformi ma' din id-Direttiva sal-15 ta' Awissu 2008.

Madankollu, prodotti mpoġġja fuq is-suq jew li ġew tikkettjati qabel il-15 ta' Awissu 2008 li ma jkunux konformi ma' din id-Direttiva jistgħu jiġu kummerċjalizzati sakemm jispicċaw l-istokks.

L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw minnufih lill-Kummissjoni t-test ta' tali liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi flimkien ma' tabella ta' korrelazzjoni bejn dawk id-dispożizzjonijiet u din id-Direttiva.

2. Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi msemmija fil-paragrafu 1, dawn għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati b'tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu kif għandha ssir tali referenza.

Artikolu 4

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fil-15 ta' Awwissu 2006 wara l-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 5

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Strasburgu, nhar is-5 ta' Lulju 2006.

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President

J. BORRELL FONTELLES

P. LEHTOMÄKI

⁽¹⁾ ĠU L 186, 30.6.1989, p. 27. Direttiva kif emendata l-ahħar bir-Regolament (KE) Nru 1882/2003.

⁽²⁾ ĠU L 183, 12.7.2002, p. 51.

⁽³⁾ ĠU L 91, 7.4.1999, p. 29. Direttiva kif emendata bl-Att ta' l-Adeżjoni ta' l-2003.

ANNEX I

L-Annessi tad-Direttiva 95/2/KE huma emendati kif ġej:

(1) L-Anness I huwa emendat kif ġej:

(a) Fin-nota introduttiva, is-segweni nota hija miżjuda:

“4. Is-sustanzi elenkati taht in-numri E 400, E 401, E 402, E 403, E 404, E 406, E 407, E 407a, E 410, E 412, E 413, E 414, E 415, E 417, E 418 u E440 ma jistgħux jintużaw f'kikkri żgħar tal-ġeli, definiti, għall-għanijiet ta' din id-Direttiva, bhala helu tal-ġeli ta' konsistenza ferma, li jinsabu f' kikkri żgħar jew mini-kapsuli semi-rigidi jew, mahsuba biex jinbelghu f'gidma waħda billi tgħafas fuq il-kikkri żgħar jew mini-kapsuli sabiex iwassal il-helu fil-halq.”;

(b) Ir-ringiela li ġejja hija nkluzja fit-tabella:

“E 462	Ċelluloża etile”;
--------	-------------------

(2) L-Anness II huwa emendat kif ġej:

(a) ir-ringiela għal “gobon matur” hija miżdula b'dan li ġej:

“Gobon matur	E 170 Karbonat tal-kalċju E 504 Karbonati tal-manjeżju E 509 Klorur tal-kalċju E 575 Glucono-delta-lactone	<i>quantum satis</i>
	E 500ii <i>Idro</i> -Karbonat tas-sodju	<i>quantum satis</i> (għall-gobon tal-halib qares biss);

(b) fir-ringiela għall-“*Pain courant français*” wara l-kelmiet “*Pain courant français*” huma miżdula l-kliem: “*Friss búzakenyér, fêhér és fêlbarna kenyerek*”;

(c) fir-ringiela għall-“*Foie gras, foie gras entier, blocs de foie gras*” wara l-kelmiet “*Foie gras, foie gras entier, blocs de foie gras*” huma miżdula l-kliem li ġej: “*Libamáj, libamáj egészben, libamáj tömbben*”;

(3) L-Anness III huwa emendat kif ġej:

(a) Il-Parti A hija emendata kif ġej:

(i) fit-tabella “Sorbates, benzoates u p-hydroxybenzoates”, ir-ringiela għal “E 216 Propyl p-hydroxybenzoate” u “E 217 Sodium propyl p-hydroxybenzoate” huma mhassra;

(ii) It-tabella għal oġġetti ta' l-ikel hija emendata kif ġej:

— Ir-ringiela li ġejjin huma mhassra:

“Gambli, msajra				2 000		
denb ta' gambli ta' l-ilma helu, imsajra, u molluski marinati u msajra qabel ikunu ppakkjati	2 000					
Supplimenti ta' ikel tad-dieta f'forma likwida						2 000”

- Ir-ringieli li ġejjin huma miżjuda:

“Krustaċji u molluski, imsajra		1 000		2 000		
Supplimenti ta' l-ikel kif definiti fid-Direttiva 2002/46/KE (*) fornuti fil-forma likwida				2 000		

(*) Direttiva 2002/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 183, 12.7.2002, p. 51).”

- Il-kelmiet “Ikel tad-dieta mahsub għal skopijiet mediċi speċjali” huma mibdula bil-kliem “Ikel tad-dieta għal skopijiet mediċi speċjali kif definit fid-Direttiva 1999/21/KE (*);

(*) Direttiva tal-Kummissjoni 1999/21/KE (ĠU L 91, 7.4.1999, p. 29).”

- (b) Fil-Parti B it-tabella għall-oġġetti ta' l-ikel qed tiġi emendata kif ġej:

- Ir-ringiela għal “krustaċi u ċefalopidi” qed tiġi mibdula b' dan li ġej:

“Krustaċji u Ċefalopodi:	
— friski, friżati u ‘deep-frozen’	150 ⁽¹⁾
— krustaċji, familja ta' Penaeidae, Solenoceridae, Aristaeidae:	
— sa 80 unità	150 ⁽¹⁾
— bejn 80 u 120 unità	200 ⁽¹⁾
— iktar minn 120 unità	300 ⁽¹⁾
Krustaċji u Ċefalopodi	
— imsajra	50 ⁽¹⁾
— krustaċji msajra, familja ta' Penaeidae, Solenoceridae, Aristaeidae:	
— sa 80 unità	135 ⁽¹⁾
— bejn 80 u 120 unità	180 ⁽¹⁾
— iktar minn 120 unità	270 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Fpartijiet li jittieklu.”

- L-annotazzjoni “Lamti (ghajr lamti għal ikel tal-ftim, formoli ta' segwitu u formoli għat-trabi)” qed jiġi mibdul bi “Lamti (ghajr lamti f'formoli għat-trabi, formoli ta' segwitu u ikel ipproċessat ibbażat fuq cereali u ikel għat-trabi)”.
- Ir-ringieli li ġejjin huma miżjuda

“ <i>Salsicha fresca</i>	450
Gheneb għall-ikel	10
‘ <i>Lychees</i> ’ friski	10 (imkejla skond il-partijiet li jittieklu)”

(ċ) Fil-Parti Ċ it-tabella għal E 249, E 250, E 251 u E 252 huma mibdula b'dan li ġej:

"Nru E	Isem	Ogġett ta' l-ikel	L-oghla ammont li jista' jiżdied waqt il-manifattura (espress bhala NaNO ₂)	L-oghla livell residwu (espress bhala NaNO ₂)
E 249	Nitrat tal-potassju (*)	Prodotti tal-laħam	150 mg/kg	
E 250	Nitrat tas-sodju (*)	Prodotti tal-laħam sterilizzati (Fo > 3.00) (†)	100 mg/kg	
		Prodotti tal-laħam tradizzjonali ppreżervati permezz ta' immersjoni (1): <i>Wiltshire bacon</i> (1.1); <i>Entremeada, Entrecosto, Chispe, Orelheira e Cabeça (salgados), Toucinho fumado</i> (1.2); u prodotti simili		175 mg/kg
		<i>Wiltshire ham</i> (1.1); u prodotti simili		100 mg/kg
		<i>Rohschinken, nassgepökelt</i> (1.6); u prodotti simili		50 mg/kg
		<i>Cured tongue</i> (1.3)		
		Prodotti tal-laħam tradizzjonali ppreżervati permezz ta' tnixxif (2): <i>Dry cured bacon</i> (2.1); u prodotti simili		175 mg/kg
		<i>Dry cured ham</i> (2.1); <i>Jamón curado, paleta curada, lomo embuchado y cecina</i> (2.2); <i>Presunto, Presunto da Pá</i> u <i>Paio do Lombo</i> (2.3); u prodotti simili		100 mg/kg
		<i>Rohschinken, trocken-/nassgepökelt</i> (2.5); u prodotti simili		50 mg/kg
		Prodotti tal-laħam tradizzjonali oħra ppreżervati (3): <i>Vysočina</i> <i>Selský salám</i> <i>Turistický trvanlivý salám</i> <i>Poličan</i> <i>Herkules</i> <i>Lovecký salám</i> <i>Dunajská klobása</i> <i>Paprikáš</i> (3.5); u prodotti simili	180 mg/kg	
		<i>Rohschinken, trocken-/nassgepökelt</i> (3.1); u prodotti simili <i>Jellied veal and brisket</i> (3.2)		50 mg/kg

Nru E	Isem	Ogġett ta' l-ikel	L-ogħla ammont li jista' jiġi jidied waqt il-manifattura (espress bhala NaNO ₂)	L-ogħla livell residwu (espress bhala NaNO ₂)
E 251 E 252	Nitrat tas-sodju (²) Nitrat tal-potassju (²)	Prodotti tal-laħam mingħajr trattament ta' shana	150 mg/kg	
		<p>Prodotti tal-laħam tradizzjonali ppreżervati permezz ta' immersjoni (1):</p> <p><i>Kylmäsavustettu poronliha ; Kallrökt renkött (1.4);</i></p> <p><i>Wiltshire bacon u Wiltshire ham (1.1); Entremeada, Entrecosto, Chispe, Orelheira e Cabeça (salgados), Toucinho fumado (1.2); Rohschinken, nassgepökelt (1.6); u prodotti simili</i></p> <p><i>Bacon, Filet de bacon (1.5); u prodotti simili</i></p> <p><i>Cured tongue (1.3)</i></p> <p>Prodotti tal-laħam tradizzjonali ppreżervati permezz ta' tnixxif (2): <i>Dry cured bacon u Dry cured ham (2.1); Jamón curado, paleta curada, lomo embuchado y cecina (2.2);</i></p> <p><i>Presunto, Presunto da Pá and Paio do Lombo (2.3); Rohschinken, trockengepökelt (2.5); u prodotti simili</i></p> <p><i>Jambon sec, jambon sel sec et autres pièces maturées séchées similaires (2.4)</i></p>	300 mg/kg	250 mg/kg 250 mg/kg mingħajr iż-żieda ta' E 249 jew E 250 10 mg/kg 250 mg/kg 250 mg/kg mingħajr iż-żieda ta' E 249 jew E 250
		<p>Prodotti tal-laħam tradizzjonali oħra ppreżervati (3): <i>Rohwürste (Salami u Kantwurst) (3.3);</i></p> <p><i>Rohschinken, trocken-/nassgepökelt (3.1); u prodotti simili</i></p> <p><i>Salchichón y chorizo tradicionales de larga curación (3.4); Saucissons secs (3.6); u prodotti simili</i></p> <p><i>Jellied veal and brisket (3.2);</i></p>	300 mg/kg (mingħajr iż-żieda ta' E 249 jew E 250)	250 mg/kg 250 mg/kg (mingħajr iż-żieda ta' E 249 jew E 250) 10 mg/kg

Nru E	Isem	Ogġett ta' l-ikel	L-oghla ammont li jista' jiżdedd waqt il-manifattura (espress bhala NaNO ₂)	L-oghla livell residwu (espress bhala NaNO ₂)
		Ġobon iebes, semi-iebes u semi-artab	150 mg/kg f'halib tal-ġobon jew livell ekwivalenti jekk miżjud wara t-tnehhija tax-xorrox u ż-żieda ta' ilma	
		Analogu ta' ġobon b'baži tal-halib		
		Aringi fil-pikles u sardin	500 mg/kg	

- (^o) Meta mmarkat 'għall-użu fl-ikel', in-nitritu jista' jinbiegħ biss f'tahlita ma' melh jew sostitut tal-melh.
- (^o) Valur-Fo 3 huwa ekwivalenti għal 3 minuti ta' shana f'121 °C (tnaqis tal-kwantità ta' batterja minn biljun spora f'kull 1 000 bott għal spora waħda f'elf bott).
- (^o) Nitrati jistgħu jkunu preżenti f'xi prodotti tal-laham ittrattati bis-shana bhala riżultat tal-konverżjoni naturali ta' nitriti għal nitrati f'ambjent b'livell baxx ta' aċtu.
- 1 Prodotti tal-laham jiġu mgħaddsa f'soluzzjoni għall-ippreżervar li fiha nitriti u/jew nitrati, melh u komponenti oħra. Il-prodotti tal-laham jistgħu jgħaddu minn trattamenti oħra eż. jiġu ffumigati.
- 1.1 Laham jiġi injettat b'soluzzjoni għall-ippreżervar u wara jiġi ppreżervat permezz ta' immersjoni għal 3-10 ijiem. Is-soluzzjoni ta' ilma mielah għall-immersjoni tinkludi wkoll starter cultures mikrobijologiċi.
- 1.2 Ippreżervat permezz ta' immersjoni għal 3-5 ijiem. Il-prodott mhux ittrattat bis-shana u għandu attività ta' ilma għolja.
- 1.3 Ippreżervat permezz ta' immersjoni ta' mill-inqas 4 ijiem u msajjar minn qabel.
- 1.4 Laham jiġi injettat b'soluzzjoni għall-ippreżervar u wara jiġi ppreżervat permezz ta' immersjoni. Iż-żmien għall-preżervazzjoni huwa ta' 14-21 ġurnata u wara jiġi mmaturat permezz ta' ffumigazzjoni kiesha għal 4-5 ġimghat.
- 1.5 Ippreżervat permezz ta' sistema ta' immersjoni għal 4-5 ijiem f'temperatura ta' 5-7° C, tipikament immaturat għal 24-40 siegħa f'temperatura ta' 22° C, possibbilment affumikat għal 24 siegħa f'temperatura ta' 20-25 ° C u maħżun għal 3-6 ġimghat f'temperatura ta' 12-14° C.
- 1.6 Iż-żmien għal preżervazzjoni jiddependi fuq il-forma u t-toqol tal-biċċiet tal-laham għal madwar jumejn/kg u wara jiġu stabilizzati/immaturati.
- 2 Il-proċess ta' preżervazzjoni niexfa involvi l-applikazzjoni niexfa ta' tahlita għall-ippreżervar li jkun fiha nitriti u/jew nitrati, melh u komponenti oħra mal-wiċċ tal-laham u wara jkun hemm perjodu ta' stabilizzazzjoni/maturazzjoni. Il-prodotti tal-laham jistgħu jgħaddu minn trattamenti oħra eż. jiġu ffumikati.
- 2.1 Preżervazzjoni niexfa u wara jkun hemm maturazzjoni ta' mill-inqas 4 ijiem.
- 2.2 Preżervazzjoni niexfa b'perjodu ta' stabilizzazzjoni ta' mill-inqas 10 ijiem u perjodu ta' maturazzjoni ta' aktar minn 45 ġurnata.
- 2.3 Preżervazzjoni niexfa għal 10-15-il ġurnata u wara jkun hemm perjodu ta' stabilizzazzjoni ta' 30-45 ġurnata u perjodu ta' maturazzjoni ta' mill-inqas xahrejn.
- 2.4 Preżervazzjoni niexfa għal 3 ijiem + ġurnata/kg u wara jkun hemm perjodu ta' ġimgha għal wara l-preżervazzjoni bil-melħ u perjodu ta' staġunatura/maturazzjoni ta' 45 ġurnata sa 18-il xahar.
- 2.5 Iż-żmien ta' preżervazzjoni jiddependi fuq il-forma u t-toqol tal-biċċiet tal-laham għal madwar 10 sa 14-il jum u wara jiġu stabilizzati/immaturati.
- 3 Proċessi ta' immersjoni u ta' preżervazzjoni niexfa użati flimkien jew meta nitrit u/jew nitrat jiġu inkluzi f'prodott kompost jew meta s-soluzzjoni għall-ippreżervar tiġi injettata fil-prodott qabel ma' jissajjar. Il-prodotti jistgħu jgħaddu minn trattamenti oħra eż. fumigazzjoni.
- 3.1 Preżervazzjoni niexfa u preżervazzjoni b'immersjoni użati flimkien (mingħajr injezzjoni ta' soluzzjoni għall-ippreżervar). Iż-żmien ta' preżervazzjoni jiddependi fuq il-forma u t-toqol tal-biċċiet tal-laham għal madwar 14-35 ġurnata u wara jiġu stabilizzati/immaturati.
- 3.2 Injezzjoni ta' soluzzjoni għall-ippreżervar u, wara mill-inqas jumejn ikun hemm tisjir filma jagħli għal mhux iktar minn 3 s'għat.
- 3.3 Prodott għandu perjodu ta' maturazzjoni ta' mill-inqas erba' ġimghat bi proporzjon ta' ilma/protejini ta' inqas minn 1,7.
- 3.4 Perjodu ta' maturazzjoni ta' 30 ġurnata mill-inqas.
- 3.5 Prodott immixxef imsajjar sa 70 °C u wara jkun hemm proċess ta' tnixxif u ffumigar ta' 8-12-il ġurnata. Prodott iffermentat suġġett għal proċess ta' fermentazzjoni fi tliet stadji fuq medda ta' 14-30 ġurnata u wara għal ffumigazzjoni.
- 3.6 Zalzett immixxef nej u ffermentat mingħajr nitriti mizjuda. Il-prodott jiġi ffermentat f'temperaturi fil-firxa ta' 18-22° C jew inqas (10-12° C) u mbagħad ikollu perjodu minimu ta' staġunatura/maturazzjoni ta' 3 ġimghat. Il-prodott għandu proporzjoni ta' ilma/protejini ta' inqas minn 1,7.”;

(d) Il-Parti D hija emendata kif ġej:

- (i) In-Nota tiġi mibdula b'dan li ġej: "L-* fit-tabella tirreferi għar-regola ta' proporzjonalità: meta jintużaw kombinazzjonijiet ta' gallati, TBHQ, BHA u BHT, il-livelli individwali għandhom jtnaqqsu proporzjonalment.
- (ii) Ir-ringiela E 310 sa E 321 u r-ringiela E 310 sa E 320 u jiġu mibdula b'dan li ġej:

E 310	Gallat tal-propil	Xahmijiet u żjut għal produzzjoni professjonali ta' oġġetti ta' ikel ittrattati bis-shana	200* (gallati, TBHQ u BHA individwalment jew flimkien).
E 311	Gallat ta' l-ottil	Żejt għall-qali u xaham għall-qali, iżda mhux żejt tal-ghadam taż-żebbuġ	100* (BHT)
E 312	Gallat tad-dodeċil		
E 319	'Butyl hydroquinone' terzjarju (TBHQ)	Xaham żejt tal-hut; xaham taċ-canga, tjur u nagħaġ	(it-tnejn espressi fuq xaham)
E 320	Idrossianisol bil-butyl (BHA)	Tahliet għall-kejkijiet Ikel hafif ibbażat fuq iċ-ċereali	200 (gallati, TBHQ u BHA individwalment jew flimkien). (espressi fuq xaham)
E 321	Idrossitoluene bil-butyl (BHT)	Trab tal-halib għal magni tal-bejgħ awtomatiċi Sopop u brodijiet deidratati Zlazi Laham deidratati Lewż ipprocessat Ċereali msajrin minn qabel	
		Hwawar u kondimenti	200 (gallati, u BHA, individwalment jew flimkien) espressi fuq xaham
		Patata niexfa	25 (gallati, TBHQ u BHA, individwalment jew flimkien).
		Chewing gum Supplimenti ta' l-ikel kif definiti fid-Direttiva 2002/46/KE	400 (gallati, TBHQ, BHT u BHA, individwalment jew flimkien).
		Żjut essenzjali	1 000 (gallati, TBHQ u BHA individwalment jew flimkien).
		Hwawar appartu żjut essenzjali	100* (gallati, individwalment jew flimkien) 200* (TBHQ u BHA, individwalment jew flimkien)"

(iii) Ir-ringiela li ġejja hija miżjuda:

"E 586	4-Hexylresorcinol	Krustaċji friski, friżati u kongelati	2 mg/kg bhala rezidwi fil-laħam tal-krustaċji";
--------	-------------------	---------------------------------------	---

(4) L-Anness IV huwa emendat kif ġej:

(a) Ir-ringiela għal E 385 hija mibdula b'dan li ġej:

"E 385	Calcium disodium ethylene diamine tetraacetate (Disodju tal-kalċju EDTA)	Zlazi emulsjonati	75 mg/kg
		Pulses, legumi, faqqiegh u artičoks fil-laned u l-bottijiet	250 mg/kg
		Krustaċji u molluski fil-laned u l-bottijiet	75 mg/kg
		Ħut fil-laned u fil-fliexken	75 mg/kg
		Xahmijiet li jiddellku kif definiti fl-Annessi B u Ċ tar-Regolament (KE) Nru 2991/94 (*), li għandhom kontenut ta' xaham ta' 41 % jew inqas	100 mg/kg
		Krustaċji ffrizati u kongelati	75 mg/kg
		<i>Libamáj, egészben es tömbben</i>	250 mg/kg

(*) ĠU L 316, 9.12.1994, p. 2.;

(b) Ir-ringiela li ġejja hija mdaħħla wara r-ringiela għal E 967:

"E 968	Eritritol	Oġġetti ta' l-ikel in ġenerali (għajr xarbiet u dawk l-oġġetti ta' l-ikel imsemmija fl-Artikolu 2(3))	<i>quantum satis</i>
		Ħut mhux proċessat iffriżat u kongelat, krustaċji, molluski u ċefalopodi	<i>quantum satis</i>
		Likwori	<i>quantum satis</i>
			Għal għanijiet għajr dawk li jagħtu l-hlewwa"

(ċ) Ir-ringiela li ġejja hija miżjuda:

"E 426	Emicelluloża tas-sojja	Xarbiet b'bażi ta' halib maħsuba għall-bejgh bl-imnut	5 g/l
		Supplimenti ta' l-ikel kif definiti fid-Direttiva 2002/46/KE	1,5 g/l
		Zlazi emulsjonati	30 g/l
		Prodotti tal-furnara fini ppakkjati minn qabel maħsuba għall-bejgh bl-imnut	10 g/kg
		Noodles orjentali ¹ ppakkjati minn qabel lesti għall-ikel maħsuba għall-bejgh bl-imnut	10 g/kg
		Ross ppakkjat minn qabel lest għall-ikel maħsub għall-bejgh bl-imnut	10 g/kg

	Prodotti tal-patata u tar-ross processati u ppakkjati minn qabel (inkluzi prodotti processati ffrizati, kongelati, imkessha u mniexfa) maħsuba għall-bejgħ bl-imnut	10 g/kg
	Prodotti tal-bajd niexfa, koncentri, iffrizati u kongelati	10 g/kg
	Helu tal-ġeli, għajr kikkri żgħar tal-ġeli	10 g/kg

- (d) Fir-ringiela E 468 il-kelmiet “supplimenti solidi tad-dieta” huma mibdula bil-kliem “Supplimenti ta’ l-ikel kif definiti fid-Direttiva 2002/46/KE provduti f’forma solida”;
- (e) Fir-ringiela E 338 sa E 452 il-kliem “Supplimenti għad-dieta” huma mibdula bil-kliem “Supplimenti ta’ l-ikel kif definiti fid-Direttiva 2002/46/KE”;
- (f) Fir-ringiela E 405, ringiela E 416, ringiela E 432 sa E 436, ringiela E 473 u E 474, ringiela E 475, ringiela E 491 sa E 495, ringiela E 551 sa E 559, u ringiela E 901 sa E 904, il-kelmiet “Supplimenti ta’ l-ikel tad-dieta” huma mibdula bil-kliem “Supplimenti ta’ l-ikel kif definiti fid-Direttiva 2002/46/KE”;
- (g) Fir-ringiela E 1201 u E 1202 il-kliem “Supplimenti ta’ l-ikel tad-dieta f’forma ta’ pilloli u pilloli miksija” huma mibdula bil-kliem “Supplimenti ta’ l-ikel kif definiti fid-Direttiva 2002/46/KE f’forma ta’ pilloli u pilloli miksija”.
- (h) Fir-ringiela E 405, ringiela E 432 sa E 436, ringiela E 473 u E 474, ringiela E 475, ringiela E 477, ringiela E 481 u E 482, ringiela E 491 sa E 495 il-kelmiet “lkel tad-dieta maħsub għal skopijiet mediċi speċjali” huma mibdula bil-kliem “lkel tad-dieta għal skopijiet mediċi speċjali kif definiti fid-Direttiva 1999/21/KE”;
- (i) Ir-ringiela E 1505 sa E 1520 tiġi mibdula b’dan li ġej:

“E 1505	Triethyl citrate	Sustanzi li jagħtu t-toghma	3 g/kg mis-sorsi kollha fil-oġġetti ta’ l-ikel kif ikkonsmati jew kif rikostitwiti skond l-istruzzjonijiet tal-manifattur; individwalment jew flimkien. Fil-każ ta’ xorb, bl-eċċezzjoni ta’ likwori tal-krema, il-livell massimu ta’ E 1520 għandu jkun 1 g/l.”
E 1517	Glyceryl diacetate (diacetin)		
E1518	Glyceryl triacetate (triacetin)		
E 1520	Propan-1,2-diol (propylene glycol)		

- (j) Qed jiżdedu r-ringiela li ġejjin:

“E 1204	Pullulan	Supplimenti ta’ l-ikel kif definiti fid-Direttiva 2002/46/KE fil-forma ta’ kapsula jew pillola	<i>quantum satis</i>
		Helu żgħir hafna fil-forma ta’ karta rqiqa li jiffriska l-halq	<i>quantum satis</i>
E 1452	Lamtu Aluminju Octenyl Succinate	Preparazzjonijiet tal-vitamiċi f’kapsuli f’supplimenti ta’ l-ikel kif definiti fid-Direttiva 2002/46/KE	35 g/kg f’supplimenti ta’ l-ikel”;

(5) L-Anness V huwa emendat kif ġej:

(a) Ir-ringiela li ġejja hija inkluża wara r-ringiela għal E 967:

"E 968	Eritritol";	
--------	-------------	--

(b) Ir-ringiela li ġejja hija inkluża wara r-ringiela għal E 466:

"E 462	Ċelluloża etile";	
--------	-------------------	--

(c) fit-tielet colonna tar-ringiela għal E 551 u E 552 hija miżjuda s-sentenza li ġejja:

"Għal E 551: f'E 171 titanju diossidu u E 172 ossidi tal-hadid u idrossidi (mass. 90 % relattiv għall-pigment).";

(6) L-Anness VI huwa emendat kif ġej:

(a) Fl-ewwel, it-tieni u t-tielet paragrafu tan-nota introduttiva il-kelmiet "ikel tal-ftim" huma mibdula bil-kliem "ikel b'bażi ta' ċereali proċessat u ikel tat-trabi";

(b) Fil-Parti 3, fit-titolu, fir-ringieli E 170 sa E 526, ringiela E 500, E 501 u E 503, ringiela E 338, ringiela E 410 sa E 440, ringiela E 1404 sa E 1450 u r-ringiela E 1451 "ikel tal-ftim" hija mibdula b' "ikel b'bażi ta' ċereali proċessat u ikel tat-trabi";

(c) Fil-Parti 4 dan li ġej jiddahhal wara r-ringiela E 472c:

"E 473	Sucrose esters ta' l-aċidi mxahma	120 mg/l	Ogġettii li fihom proteini idrolizzati, peptides u amino aċidi".
--------	-----------------------------------	----------	--

ANNEX II

L-Anness tad-Direttiva 94/35/KE huwa emendat kif ġej:

- 1) Fl-ewwel kolonna tar-ringiela għal E 420 sa E 967, hija miżjuda l-kelma "E 968".
 - 2) Fit-tieni kolonna tar-ringiela għal E 420 sa E 967, hija miżjuda l-kelma "Eritritol".
-

DIRETTIVA 2006/54/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tal-5 ta' Lulju 2006

dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' opportunitajiet indaqs u ta' trattament ugwali ta' l-irġiel u n-nisa fi kwistjonijiet ta' impjegi u xogħol (tfassil mill-ġdid)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 141(3) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾,

Billi:

(1) Id-Direttiva tal-Kunsill 76/207/KEE tad-9 ta' Frar 1976 dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali għall-irġiel u n-nisa għal dak li għandu x'jaqsam ma' l-aċċess għall-impjegi, taħriġ professjonali u promozzjoni, u kondizzjonijiet tax-xogħol ⁽³⁾, u d-Direttiva tal-Kunsill 86/378/KEE ta' l-24 ta' Lulju 1986 dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali għall-irġiel u n-nisa fi skemi okkupazzjonali ta' sigurtà soċjali ⁽⁴⁾ ġew emendati b'mod sinifikanti ⁽⁵⁾. Id-Direttiva tal-Kunsill 75/117/KEE ta' l-10 ta' Frar 1975 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu ma' l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ndaqs għall-irġiel u għan-nisa ⁽⁶⁾ u d-Direttiva tal-Kunsill 97/80/KE tal-15 ta' Dicembru 1997 dwar il-dmir tal-prova f'kazijiet ta' diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess ⁽⁷⁾ ukoll fihom dispożizzjonijiet li l-għan tagħhom huwa l-implimentazzjoni tal-prinċipju tat-trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa. Issa li qed isiru emendi godda għad-Direttivi msemmija, ikun tajjeb, għal raġunijiet ta' ċarezza li d-dispożizzjonijiet in kwistjoni għandhom jtfasslu mill-ġdid billi jingabru flimkien f'test wiehed id-dispożizzjonijiet ewlenin eżistenti f'dan il-qasam kif ukoll ċerti żviluppi li johorġu mill-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropea (minn hawn aktar 'il quddiem imsejha "il-Qorti tal-Ġustizzja").

⁽¹⁾ ĠU C 157, 28.6.2005, p. 83.

⁽²⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew tas-6 ta' Lulju 2005 (għadha mhux publikata fil-Ġurnal Uffiċjali), Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2006 (ĠU C 126 E, 30.5.2006, p. 33) u Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-1 ta' Ġunju 2006 (għadha mhux publikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

⁽³⁾ ĠU L 39, 14.2.1976, p. 40, Direttiva kif emendata bid-Direttiva 2002/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 269, 5.10.2002, p. 15).

⁽⁴⁾ ĠU L 225, 12.8.1986, p. 40, Direttiva kif emendata bid-Direttiva 96/97/KE (ĠU L 46, 17.2.1997, p. 20).

⁽⁵⁾ Ara l-Anness I parti A.

⁽⁶⁾ ĠU L 45, 19.2.1975, p. 19.

⁽⁷⁾ ĠU L 14, 20.1.1998, p. 6, Direttiva kif emendata bid-Direttiva 98/52/KE (ĠU L 205, 22.7.1998, p. 66).

(2) L-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa hija prinċipju fundamentali tal-liġi tal-Komunità skond l-Artikoli 2 u 3(2) tat-Trattat u l-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja. Dawk id-dispożizzjonijiet tat-Trattat jistqarru bhala "kompitu" u "mira" tal-Komunità l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa u jimponu obbligu pożittiv għall-promozzjoni ta' dan fl-attivitajiet kollha tagħha.

(3) Il-Qorti tal-Ġustizzja affermat li l-kamp ta' applikazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali għall-irġiel u n-nisa ma jistax jiġi ristrett għall-projbizzjoni ta' diskriminazzjoni bbażata fuq il-fatt li persuna tkun ta' sess jew ieħor. In vista ta' l-iskop tiegħu u n-natura tad-drittijiet li huwa jfittex li jhares dan japplika ukoll għad-diskriminazzjoni li tqum minhabba bidla fis-sess tal-persuna.

(4) L-Artikolu 141 (3) tat-Trattat issa jipprovdi bażi legali speċifika għall-adozzjoni ta' miżuri tal-Komunità biex tiġi żgurata l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' opportunitajiet indaqs u trattament ugwali fi kwistjonijiet ta' impjegi u xogħol, inkluż il-prinċipju ta' paga ndaqs għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali.

(5) L-Artikoli 21 u 23 tal-Karta dwar id-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea jipprojbixxu wkoll kull diskriminazzjoni abbażi ta' sess u jinkorporaw id-dritt għal trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa fl-oqsma kollha, inkluż l-impjieg, ix-xogħol u l-paga.

(6) Il-fastidju u l-fastidju sesswali huma kontra l-prinċipju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa u jikkostitwixxu diskriminazzjoni abbażi ta' sess għall-iskopijiet ta'din id-Direttiva. Dawn il-forom ta'diskriminazzjoni ma jiġrux biss fuq il-post tax-xogħol, iżda wkoll f'kuntast ta' aċċess għall-impjegi, it-taħriġ vokazzjonali u l-promozzjoni. Dawn għandhom għalhekk jiġu pprojbiti u għandhom jiġu sugġetti għal penali effettivi, proporzjonati u disważivi.

(7) F'dan il-kuntast, min iħaddem u dawk responsabbli mit-taħriġ vokazzjonali għandhom jiġu mhegġa li jiehdu miżuri sabiex jiġġieldu kull forma ta' diskriminazzjoni fuq bażi ta' sess u, partikolarment sabiex jiehdu miżuri preventivi kontra l-fastidju u l-fastidju sesswali fuq il-post tax-xogħol u fl-aċċess għall-impjegi, it-taħriġ vokazzjonali u l-promozzjoni, skond il-liġi u l-prattika nazzjonali.

(8) Il-prinċipju ta' paga ugwali għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali kif stabbilit fl-Artikolu 141 tat-Trattat affermat b' konsistenza fil-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja jikkostitwixxi aspekt importanti mill-prinċipju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa u parti essenzjali

- u indispensabbli mill-acquis communautaire, inkluża l-kazistika tal-Qorti tal-Gustizzja dwar id-diskriminazzjoni fuq bażi ta' sess. Huwa għalhekk xieraq li jsiru aktar dispożizzjonijiet għall-implimentazzjoni tiegħu.
- (9) Skond il-kazistika stabbilita tal-Qorti tal-Gustizzja, sabiex jiġi smat jekk haddiema humiex jagħmlu xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali, għandu jiġi determinat jekk, meħud kont ta' firxa ta' fatturi inklużi n-natura tax-xogħol u t-taħriġ u l-kondizzjonijiet tax-xogħol, dawk il-haddiema jistgħux jitqiesu li huma f'sitwazzjoni kumparabbli.
- (10) Il-Qorti tal-Gustizzja stabbiliet illi, f'ċerti ċirkostanzi, il-prinċipju ta' paga ugwali mhux limitat għal-sitwazzjonijiet fejn irġiel u nisa jahdmu għall-istess persuna li thaddem.
- (11) L-Istati Membri, f'kollaborazzjoni ma' l-imsieħba soċjali, għandhom ikomplu jindirizzaw il-problema tad-differenzi fil-pagi ibbażati fuq is-sess li għandhom jippersistu u s-segregazzjoni ċara bejn is-sessi fis-suq tax-xogħol b'mezzi bħal ma huma arrangamenti għal hinijiet tax-xogħol flessibbli, li jippermettu sew lill-irġiel u sew lin-nisa li jikkombinaw ir-responsabilitajiet tal-familja u tax-xogħol b'aktar suċċess. Dan jista' jinkludi arrangamenti xierqa għal leave tal-ġenituri li jista' jittiehed minn kwalunkwe ġenitur kif ukoll il-forniment ta' faċilitajiet ta' kura tat-tfal u ta' kura għal persuni dipendenti li jkun u aċċessibbli u bi prezzijiet li wiehed jista' jlahhaq magħhom.
- (12) Għandhom jiġu adottati miżuri speċifiċi biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali fi skemi okkupazzjonali ta' sigurtà soċjali u biex jiġi definit il-kamp ta' applikazzjoni tiegħu b'mod aktar ċar.
- (13) Fis-sentenza tagħha tas-17 ta' Mejju 1990 fil-Każ C-262/88 ⁽¹⁾ il-Qorti tal-Gustizzja ddeterminat li l-forom kollha ta' pensjoni tax-xogħol jikkostitwixxu element ta' paga li jaqgħa fit-tifsira ta' l-Artikolu 141 tat-Trattat.
- (14) Ghalkemm il-kuncett ta' paga fit-tifsira ta' l-Artikolu 141 tat-Trattat ma jinkludix il-benefiċċji ta' sigurtà soċjali, issa huwa stabbilit b'mod ċar li skema ta' pensjoni għal uffiċjali pubbliċi taq' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali jekk il-benefiċċji li jithallsu skond l-iskema jingħataw lill-impjegat minhabba r-relazzjoni ta' l-impjieg tiegħu/tagħha ma' min ihaddmu fis-settur pubbliku, minkejja l-fatt li skema bħal din tiffurma parti minn skema ġenerali statutorja. Skond is-sentenzi tal-Qorti tal-Gustizzja fil-Kawzi C-7/93 ⁽²⁾ u C-351/00 ⁽³⁾, dik il-kondizzjoni tiġi sodisfatta jekk l-iskema ta' pensjoni tikkonċerna kategorija partikolari ta' impjegati u l-benefiċċji tagħha huma relatati direttament mal-perjodu tas-servizz u huma kkalkulati permezz ta' referenza għas-salarju aħhari ta' l-uffiċjal pubbliku. Għal raġunijiet ta' ċarezza, għalhekk huwa xieraq li ssir preparazzjoni speċifika għal dak il-ghan.
- (15) Il-Qorti tal-Gustizzja kkonfermat li filwaqt li l-kontribuzzjonijiet ta' haddiema maskili u femminili fi skema ta' pensjoni b'benefiċċju definit huma koperti mill-Artikolu 141 tat-Trattat, kwalunkwe nuqqas ta' ugwaljanza fil-kontribuzzjonijiet ta' min ihaddem imhallsa taht skemi iffinanzjati b'benefiċċju definit minhabba l-użu ta' fatturi attwarjali li jvarjaw skond is-sess m'għandhiex titqies fid-dawl ta' dik l-istess dispożizzjoni.
- (16) Bħala eżempju, fil-każ ta' skemi ffinanzjati b'benefiċċji definiti, ċerti elementi bħal ma huma l-bdil f'somma kapitali ta' parti minn pensjoni perijodika, it-trasferiment ta' drittijiet tal-pensjoni, pensjoni tar-riverżjoni li tithallas lil dipendent talli tiġi ċeduta parti mill-pensjoni, jew pensjoni mnaqqsa fejn il-haddiem jagħżel li jirtira kmieni jistgħu ma jkunux ugwali fejn l-inugwaljanza ta' l-ammonti tirriżulta mill-effetti ta' l-użu ta' fatturi attwarjali li jvarjaw skond is-sess fiż-żmien meta jiġi implimentat il-finanzjament ta' l-iskema.
- (17) Huwa stabbilit sew li l-benefiċċji li jithallsu taht skemi okkupazzjonali ta' sigurtà soċjali m'għandhomx jitqiesu bħala rimunerazzjoni sakemm dawn jistgħu jiġu attribwiti għal perijodi ta' impjieg qabel is-17 ta' Mejju 1990, hliet fil-każ ta' haddiema jew dawk bi pretensjonijiet ġejjin minnhom li bdew proċeduri legali jew ressuq talba ekwivalenti taht il-liġi nazzjonali applikabbli qabel dik id-data. Għalhekk huwa neċessarju li tiġi limitata l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali skond dan.
- (18) Il-Qorti tal-Gustizzja affermat b' konsistenza li l-Protokoll Barber ⁽⁴⁾ ma jaffettwax id-dritt ta' shubija fi skema ta' pensjoni tax-xogħol u li l-limitazzjonijiet ta' l-effetti fiż-żmien tas-sentenza fil-Każ C-262/88 ma tapplikawx għad-dritt ta' shubija fi skema ta' pensjoni tax-xogħol. Il-Qorti tal-Gustizzja ddecidiet wkoll li r-regoli nazzjonali li għandhom x'jaqsmu mal-limiti ta' żmien sabiex jittiehdu azzjonijiet taht il-liġi nazzjonali jistgħu jintużaw kontra haddiema li jasserixxu d-dritt tagħhom li jissieħbu fi skema ta' pensjoni okkupazzjonali, kemm-il darba ma jkunux inqas favorevoli għal dik it-tip ta' azzjoni milli għal azzjonijiet simili ta natura domestika u li ma jirrendux l-eżerċizzju tad-drittijiet mogħtija mil-liġi tal-Komunità impossibli fil-prattika. Il-Qorti tal-Gustizzja issejnat ukoll li l-fatt li haddiem jista' jitolb retroattivament li jissieħeb fi skema ta' pensjoni tax-xogħol ma jhallix lill-haddiem jevita li jhallas il-kontribuzzjonijiet relatati mal-perjodu ta' shubija kkonċernat.
- (19) Li jkun żgurat aċċess ugwali għall-impjegi u għat-taħriġ vokazzjonali li jwassal għalhekk huwa fundamentali għall-applikazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali ta' l-irġiel u n-nisa fi kwistjonijiet ta' impjieg u xogħol. Kwalunkwe eċċezzjoni għal dan il-prinċipju għandha għalhekk tiġi llimitata għal dawk l-attivajiet ta' xogħol li jehtiegu l-impjieg ta' persuna ta' sess partikolari minhabba n-natura tagħhom jew il-kuntest li fih jitwettqu, kemm-il darba l-ghan li jrid jintlahaq ikun legittimu u jikkonforma mal-prinċipju ta' proporzjonalità.

⁽¹⁾ C-262/88: Barber v. Guardian Royal Exchange Assurance Group (1990 ECR I-1889).

⁽²⁾ C-7/93: Bestuur van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds v G. A. Beune (1994 ECR I-4471).

⁽³⁾ C-351/00: Pirkko Niemi (2002 ECR I-7007).

⁽⁴⁾ Protokoll Nru 17 dwar l-Artikolu 141 tat-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea (1992).

- (20) Din id-Direttiva ma' tippregudikax id-dritt ta' shubija, inkluż id-dritt li jiġu mwaqqfa unions ma' oħrajn u ta' shubija f'unions sabiex wiehed jiddefendi d-drittijiet tiegħu. Miżuri fis-sens ta' l-Artikolu 141(4) tat-Trattat jistgħu jinkludu shubija jew il-kontinwazzjoni ta' l-attività ta' organizzazzjonijiet jew unions li l-objettiv prinċipali tagħhom huwa l-promozzjoni, fil-prattika, tal-prinċipju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa.
- (21) Il-projbizzjoni tad-diskriminazzjoni għandha tkun bla preġudizzju għaż-żamma jew l-adozzjoni ta' miżuri maħsuba sabiex jimpedixxu jew jikkumpensaw għal żvantaġġi sofferti minn grupp ta' persuni ta' l-istess sess. Miżuri tali jippermettu lil organizzazzjonijiet ta' persuni ta' l-istess sess fejn l-objettiv ewlieni hija l-promozzjoni tal-htigijiet speċjali ta' dawk il-persuni u l-promozzjoni ta' l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa.
- (22) Skond l-Artikolu 141(4) tat-Trattat, bil-hsieb li tiġi żgurata ugwaljanza shiha fil-prattika bejn l-irġiel u n-nisa fil-hajja tax-xogħol, il-prinċipju ta' trattament ugwali ma jzommx l-Istati Membri milli jzommu jew jadottaw miżuri li jipprovdgħu għal vantaġġi speċifiċi sabiex jagħmluha aktar faċli għas-sess sotto-rappreżentat milli jsegwi xi attività vokazzjonali jew sabiex timpedixxi jew tikkumpensa għal żvantaġġi fil-karrieri professjonali. Magħrufa s-sitwazzjoni attwali u meħud kont tad-Dikjarazzjoni Nru 28 mat-Trattat ta' Amsterdam, l-Istati Membri għandhom, fl-ewwel post, jimmiraw sabiex itejbu s-sitwazzjoni tan-nisa fil-hajja tax-xogħol.
- (23) Huwa ċar mill-kazistika tal-Qorti tal-Ġustizzja li trattament mhux favorevoli ta' mara relatat mat-tqala jew mal-maternità jikkostitwixxi diskriminazzjoni diretta minhabba s-sess. Trattament bħal dan għalhekk għandu jiġi esprement kopert minn din id-Direttiva.
- (24) Il-Qorti tal-Ġustizzja konsistentement irrikonnoxxiet il-legittimità, rigward il-prinċipju tat-trattament ugwali, li jipproteġi l-kondizzjoni bijoloġika tal-mara waqt it-tqala u l-maternità, u li jiġu introdotti miżuri ta' protezzjoni għall-maternità bħala mezz biex tintlaħaq ugwaljanza sostanzjali. Din id-Direttiva għandha għalhekk tkun bla preġudizzju għad-Direttiva tal-Kunsill 92/85/KEE tad-19 ta' Ottubru 1992 dwar l-introduzzjoni ta' miżuri biex jinkoraġġixxu t-titjib fis-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol għall-haddiema nisa tqal u haddiema li welldu reċentement, jew li qed iredgħu⁽¹⁾. Din id-Direttiva għandha wkoll tkun mingħajr preġudizzju għad-Direttiva tal-Kunsill 96/34/KEE tat-3 ta' Ġunju 1996 dwar il-ftehim qafas fuq il-leave tal-ġenituri konkluz bejn l-UNICE, s-CEEP u l-ETUC⁽²⁾.
- (25) Għal raġunijiet ta' kjaressa, huwa wkoll xieraq li tagħmel dispozizzjonijiet espressi għall-protezzjoni tad-drittijiet tax-xogħol tan-nisa dwar il-leave tal-maternità u partikolarment id-dritt tagħhom li jirritornaw għall-istess post jew għal post ekwivalenti u li ma jsofru ebda detriment fil-pattijiet u l-kondizzjonijiet bħala riżultat li jieħdu dak il-leave u li jibbenefikaw minn kull titjib fil-kondizzjonijiet tax-xogħol li għalihom kienu jkunu intitolati waqt l-assenza tagħhom.
- (26) Fir-Riżoluzzjoni tal-laqgħa tal-Kunsill u tal-Ministri għall-Impjiegi u l-Politika Soċjali, flaqgħa fil-Kunsill, tad-29 ta' Ġunju 2000 dwar il-partecipazzjoni bilanċjata tan-nisa u l-irġiel fil-hajja tal-familja u tax-xogħol⁽³⁾, l-Istati Membri kienu inkoraġġati sabiex jikkunsidraw li jeżaminaw il-kamp ta' applikazzjoni tas-sistemi legali rispettivi dwar l-ghoti lil haddiema irġiel ta' dritt individwali u mhux transferibbli għal leave tal-paternità, filwaqt li jzommu d-drittijiet tagħhom relatati max-xogħol.
- (27) Konsiderazzjonijiet simili japplikaw għall-ghoti mill-Istati Membri tad-dritt individwali u mhux trasferibbli għal leave wara ta' l-adozzjoni ta' tfal lil irġiel u nisa. Ikunu l-Istati Membri li jiddeterminaw jekk jagħtux jew le tali dritt għal paternità jew/u leave għall-adozzjoni u wkoll li jiddeterminaw kwalunkwe kondizzjoni, hliet għal tkeċċija u ritorn għax-xogħol, li huma barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta'din id-Direttiva.
- (28) L-implimentazzjoni effettiva tal-prinċipju ta' trattament ugwali jirrikjedi li l-Istati Membri jkollhom il-proċeduri xierqa.
- (29) Għall-implimentazzjoni effettiva tal-prinċipju ta' trattament ugwali huwa essenzjali li jkunu provduti proċeduri ġudizzjarji u amministrattivi adegwati għall-infurzar ta' l-obbligati imposti minn din id-Direttiva.
- (30) L-adozzjoni ta' regoli fuq id-dmir tal-prova jilgħab irwol sinifikanti sabiex jassigura li l-prinċipju ta' trattament ugwali jista' jkun effettivament infurzat. Bħalma ddeċidiet il-Qorti tal-Ġustizzja iddeċidiet, għalhekk għandhom jittieħdu dispozizzjonijiet li jiżguraw li d-dmir tal-prova jmur fuq il-konvenut fejn ikun hemm każ prima facie ta'diskriminazzjoni, barra meta jkun hemm proċeduri fejn huwa għall-qorti jew organi nazzjonali oħra kompetenti sabiex jinvestigaw il-fatti. Huwa għalhekk neċessarju li tiċċara li l-apprezzament tal-fatti minn fejn jista' jkun maħsub li kien hemm diskriminazzjoni diretta jew indiretta tibqa materja għall-organu nazzjonali relevanti bi qbil mal-prattika u l-liġi nazzjonali. Il-quddiem huwa għall-Istati Membri li jintroduċu, skond proċeduri xierqa, regoli ta' evidenza li huma aktar favorevoli għall-atturi.
- (31) Bil-hsieb li jittejjeb aktar il-livell tal-harsien offrut minn din id-Direttiva, assoċjazzjonijiet, organizzazzjonijiet u korpi legali oħra għandhom ukoll jingħataw il-poter li jinvolvu rwieħhom fi proċeduri, kif jiddeterminaw l-Istati Membri, jew fisem jew b'appoġġ ta' min qed jagħmel l-ilment, mingħajr preġudizzju għar-regoli nazzjonali ta' proċedura li jikkoncernaw ir-rappreżentazzjoni u d-difiża.
- (32) Mehuda in konsiderazzjoni n-natura fundamentali tad-dritt għall-protezzjoni legali effettiva, huwa xieraq li tassigura li l-haddiema jibqgħu jgawdu tali protezzjoni anke wara li r-relazzjoni li tat bidu għall-allegat ksur tal-prinċipju ta'

(1) ĠU L 348, 28.11.1992, p. 1.

(2) ĠU L 145, 19.6.1996, p. 4. Direttiva kif emendata bid-Direttiva 97/75/KE (ĠU L 10, 16.1.1998, p. 24).

(3) ĠU C 218, 31.7.2000, p. 5.

- trattament ugwali spiċċa. Impjegat li qed jiddefendi jew qed jixhed fisem persuna protetta taht din id-Direttiva ghandu jkun intitolat għall-istess protezzjoni.
- (33) Kien deċiż b'mod ċar mill-Qorti tal-Ġustizzja li, sabiex ikun effettiv, il-prinċipju ta' trattament ugwali jimplika li, il-kumpens mogħti għal kwalunkwe ksur irid ikun adegwat skond il-ħsara mgarrba. Huwa għalhekk xieraq li jiġi eskluż l-iffissar ta' xi limitu minn qabel għal tali kumpens, hlief meta min ihaddem jista jipprova li l-unika ħsara li l-applikant garrab bħala riżultat ta' diskriminazzjoni fis-sens ta' din id-Direttiva tkun ir-rifjut li tiġi kkunsidrata l-applikazzjoni għax-xogħol tiegħu.
- (34) Biex tittejjeb l-implimentazzjoni effettiva tal-prinċipju ta' trattament ugwali, l-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu d-djalogu bejn is-shab soċjali u, fi hdan il-qafas ta' Prattika nazzjonali, ma' organizzazzjonijiet non-governattivi.
- (35) L-Istati Membri għandhom jipprovdu għal penali effettivi, proporzjonati u dissważivi fil-każ ta' ksur ta' l-obbligi skond din id-Direttiva.
- (36) Minhabba li l-għanijiet ta' din id-Direttiva ma jistgħux jintlaħqu biżżejjed mill-Istati Membri u jistgħu għalhekk jintlaħqu aħjar fuq livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħqu dawk l-għanijiet.
- (37) Għall-iskop li jinftiehem aħjar it-trattament differenti bejn irġiel u nisa f'materji ta' xogħol u impjieg, għandhom jibqgħu jiġu żviluppati, analiżati u magħmula disponibbli fil-livelli xierqa, statistiċi kumparabbli maqsuma skond is-sess.
- (38) Trattament ugwali ta' l-irġiel u n-nisa f'materja ta' xogħol u impjieg ma jistax jiġi ristrett għal miżuri legiżlattivi. Minflok, l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri għandhom ikomplu jipromwovu t-tqajjim ta' kuxjenza pubblika dwar il-kwistjoni tad-diskriminazzjoni fil-paġi u għat-tibdil ta' attitudnijiet pubbliċi, li jinvolvi l-partijiet kollha konċernati fl-livell pubbliku u privat bl-akbar mod possibbli. Id-djalogu bejn il-partijiet soċjali jista' jkollu rwol importanti f'dan il-proċess.
- (39) L-obbligu ta' transpożizzjoni ta' din id-Direttiva fil-liġi nazzjonali għandu jkun ristrett għad-dispożizzjonijiet li jikkostitwixxu tibdil ta' sustanza meta mqabbel mad-Direttivi ta' qabel. L-obbligu għat-transpożizzjoni ta' dispożizzjonijiet mhux emendati jirriżulta minn direttivi ta' qabel.
- (40) Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi ta' l-Istati Membri li jirrelataw mal-limiti taż-żmien għat-transpożizzjoni fil-liġi nazzjonali u għall-applikazzjoni tad-Direttivi stabbiliti fil-Parti B ta' l-Anness I.
- (41) Skond il-paragrafu 34 tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar tfassil aħjar tal-liġijiet ⁽¹⁾, l-Istati Membri huma mhegħga li jfasslu, għalihom infushom u fl-interess tal-Komunità, it-tabelli tagħhom li, sa fejn hu possibbli, juru l-korrelazzjoni bejn id-Direttivi u l-miżuri ta' traspożizzjoni u jagħmluhom pubbliċi.

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

TITOLU I

DISPOŻIZZJONIJET ĠENERALI

Artikolu 1

Għan

L-għan ta' din id-Direttiva huwa li jiġi żgurat li jkun implimentat il-prinċipju ta' opportunitajiet indaqs u trattament ugwali ta' l-irġiel u n-nisa fi kwistjonijiet ta' impjieg u xogħol.

Għal dan il-għan, hi fiha dispożizzjonijiet biex jiġi implimentat il-prinċipju ta' trattament ugwali f'relazzjoni ma':

- (a) l-aċċess għall-impjieg, inkluża l-promozzjoni, u t-tahrig vokazzjonali;
- (b) il-kondizzjonijiet tax-xogħol, inkluża l-paga;
- (ċ) l-iskemi okkupazzjonali ta' sigurtà soċjali.

Hi fiha wkoll dispożizzjonijiet biex ikun żgurat li din l-implimentazzjoni tkun aktar effettiva permezz ta' l-istabbiliment ta' proċeduri xierqa.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) "diskriminazzjoni diretta": fejn persuna waħda tiġi trattata minhabba s-sess b'mod inqas favorevoli minn kif tiġi trattata, għet trattata jew kieku tiġi trattata persuna oħra f'sitwazzjoni komparabbli;
- (b) "diskriminazzjoni indiretta": fejn dispożizzjoni, kriterju jew Prattika li mad-dehra jkunu newtrali jkunu jpoġġu lil persuni ta' sess partikolari fi żvantaġġ partikolari meta mqabbla ma' persuni tas-sess l-iehor, hlief jekk dik id-dispożizzjoni, kriterju jew Prattika tkun oġġettivament ġustifikata b'għan legittimu, u l-mezzi biex jintlaħaq dak l-għan huma xierqa u meħtieġa;
- (ċ) "fastidju": fejn ikun hemm imġieba mhix mixtieqa li għandha x'taqsam mas-sess ta' persuna bl-għan jew bl-effett ta' vjolazzjoni tad-dinjità ta' persuna, u li jinholoq ambjent intimidatorju, ostili, degradanti, umiljanti jew offensiv;

⁽¹⁾ ĠU C 321, 31.12.2003, p. 1.

(d) "Fastidju sesswali": fejn ikun hemm kwalunkwe forma ta' kondotta verbali, mhux verbali jew fiżika mhix mixtieqa ta' natura sesswali, bil-ghan jew effett li jnaqqsu d-dinjità ta' xi persuna, partikularment meta jinholoq ambjent intimidatorju, ostili, degradanti, umiljanti jew offensiv;

(e) "paga": il-paga jew is-salarju ordinarji li jkunu bażiċi jew minimi u kwalunkwe rimunerazzjoni oħra, kemm jekk fi flus kontanti jew in natura, li l-ħaddiem jirċievi direttament jew indirettament, minhabba l-impjegieg tiegħu/tagħha minn min ihaddmu/imha;

(f) "skemi okkupazzjonali ta' sigurtà soċjali": skemi li mhumieq regolati mid-Direttiva tal-Kunsill 79/7/KEE tad-19 ta' Diċembru 1978 dwar l-implimentazzjoni progressiva tal-prinċipju tat-trattament ugwali ta' l-irġiel u n-nisa fi kwistjonijiet ta' sigurtà soċjali⁽¹⁾ li l-ghan tagħhom huwa li jipprovdut lill-ħaddiema, kemm jekk impjegati u kemm jekk jahdmu għal rashom, f'impriza jew fi grupp ta' imprizi, f'qasam ta' attività ekonomika, settur jew grupp ta' setturi tax-xogħol b'benefiċċji mahsuba biex iżidu l-benefiċċji pprovduti minn skemi statutorji ta' sigurtà soċjali jew biex jissostitwixxuhom, kemm jekk is-šhubija fi skemi ta' din ix-xorta tkun obbligatorja u kemm jekk tkun b'għażla;

2. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, diskriminazzjoni tinkludi:

(a) fastidju u fastidju sesswali, kif ukoll kwalunkwe trattament inqas favorevoli li jkun ibbażat fuq ir-rifjut jew is-sottomissjoni ta' persuna għal imġiba ta' din ix-xorta;

(b) istruzzjoni biex issir diskriminazzjoni kontra persuni minhabba s-sess;

(ċ) kwalunkwe trattament anqas favorevoli ta' mara li jkollu x'jaqsam ma' tqala jew leave tal-maternità fis-sens d-Direttiva 92/85/KEE;

Artikolu 3

Azzjoni possittiva

L-Istati Membri jistgħu izommu jew jadottaw mizuri fis-sens ta' l-Artikolu 141(4) tat-Trattat bil-ħsieb li tiġi żgurata ugwaljanza shiha fil-prattika bejn l-irġiel u n-nisa fil-hajja tax-xogħol.

⁽¹⁾ ĠU L 6, 10.1.1979, p. 24.

TITOLU II

DISPOŻIZZJONIJIET SPEĊIFIĊI

KAPITOLU 1

Paga ugwali

Artikolu 4

Projbizzjoni ta' diskriminazzjoni

Għandha tiġi eliminata d-diskriminazzjoni diretta u indiretta fuq il-baži ta' sess fir-rigward ta' l-aspetti u l-kondizzjonijiet kollha ta' rimunerazzjoni għall-istess xogħol jew għal xogħol li jitqies li għandu valur ugwali.

B'mod partikolari, fejn tintuża sistema ta' klassifikazzjoni ta' l-impjegati biex tiġi determinata l-paga, din għandha tiġi bbażata fuq l-istess kriterji kemm għall-irġiel u kemm għan-nisa u għalhekk għandha tkun imfassla b'mod tali li teskludi kwalunkwe diskriminazzjoni minhabba s-sess.

KAPITOLU 2

Trattament ugwali fi skemi okkupazzjonali ta' sigurtà soċjali

Artikolu 5

Projbizzjoni ta' diskriminazzjoni

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4, m'għandu jkun hemm l-ebda diskriminazzjoni diretta jew indiretta minhabba s-sess fi skemi okkupazzjonali ta' sigurtà soċjali, b'mod partikolari fir-rigward ta':

(a) il-kamp ta' applikazzjoni ta' tali skemi u l-kondizzjonijiet ta' l-aċċess għalihom;

(b) l-obbligu tal-kontribuzzjoni u l-kalkolu tal-kontribuzzjonijiet;

(ċ) il-kalkolu tal-benefiċċji, inklużi l-benefiċċji supplementari dovuti minhabba l-konjuġi jew in-nies dipendenti, u l-kondizzjonijiet li jirregolaw it-tul u ż-żamma tad-dritt għall-benefiċċji.

Artikolu 6

Kamp ta' applikazzjoni personali

Dan il-kapitolu għandu japplika għall-membri tal-popolazzjoni li taħdem, inkluż persuni li jahdmu għal rashom, persuni li l-attività tagħhom hija interrotta minn mard, maternità, incident jew qgħad involontarju u persuni li jfittxu xogħol u għal ħaddiema rtirati u diżabbli, u għal dawk bi pretensjonijiet ġejjin minnhom, skond il-liġi u/jew l-prattika nazżjonali.

Artikolu 7

Kamp ta' applikazzjoni materjali

1. Dan il-Kapitolu japplika ghal:
 - (a) skemi okkupazzjonali tas-sigurta' soċjali li jipprovdu harsien kontra r-riskji li ġejjin:
 - (i) il-mard,
 - (ii) l-invalidità,
 - (iii) ix-xjuħija, inkluż l-irtirar kmieni,
 - (iv) l-incidenti industrijali u l-mard ikkaġunat mix-xogħol,
 - (v) il-qgħad;
 - (b) skemi okkupazzjonali tas-sigurta' soċjali li jipprovdu għal benefiċċji soċjali oħra, fi flus kontanti jew in natura, u b'mod partikolari l-benefiċċji ta' superstiti u l-allowances tal-familja, jekk benefiċċji bħal dawn jikkostitwixxu remunerazzjoni mhallsa minn min iħaddem lill-ħaddiem minhabba l-impjeg ta' dan ta' l-aħħar.

2. Dan il-Kapitolu japplika wkoll għall-iskemi tal-pensjoni għal kategorija partikolari ta' haddiem bħal dik ta' l-uffiċjali pubbliċi jekk il-benefiċċji li jithallsu skond l-istess skema jithallsu minhabba r-relazzjoni ta' l-impjeg ma' min iħaddem fis-settur pubbliku. Il-fatt li tali skema tiffirma parti mill-iskema ġenerali ta' l-istat għandu jkun mingħajr preġudizzju f' dak ir-rigward.

Artikolu 8

Esklużjoni mill-kamp ta' applikazzjoni materjali

1. Dan il-Kapitolu ma japplikax ghal:
 - (a) kuntratti individwali għal persuni li jaħdmu għal rashom;
 - (b) skemi għal persuni li jaħdmu għal rashom b'membri wiehed;
 - (c) kuntratti ta' l-assigurazzjoni li min iħaddem m'huwiex parti għalihom, fil-każ ta' haddiema impjegati;
 - (d) dispożizzjonijiet li mhumiex obligatorji ta' skemi okkupazzjonali offruti lill-partecipanti b'mod individwali biex ikunulhom iggarantiti:
 - (i) jew benefiċċji addizzjonali,
 - (ii) jew għażla ta' data li fiha ser jibdeu il-benefiċċji normali għall-persuni li jaħdmu għal rashom, jew għażla bejn diversi benefiċċji;
 - (e) skemi okkupazzjonali tas-sigurta' soċjali sakemm il-benefiċċji huma ffinanzjati mill-kontribuzzjonijiet imħallsa mill-haddiema fuq bażi volontarja.

2. Dan il-Kapitolu ma jipprekludix lil min iħaddem milli jagħti li lil persuni li diġà laħqu l-età ta' l-irtirar għall-finijiet ta' għotja ta' pensjoni permezz ta' skema okkupazzjonali tas-sigurta' soċjali, imma li għadhom ma laħqux l-età ta' l-irtirar għall-finijiet ta' għotja ta' pensjoni ta' l-irtirar statutorja, supplement tal-pensjoni, li l-ghan tiegħu huwa li jgħib indaq jew aktar kwazi indaq l-ammont totali ta' benefiċċju mhallas lil dawn il-persuni b'relazżjoni għall-ammont imħallas lill-persuni tas-sess l-ieħor fl-istess sitwazzjoni li diġà laħqu l-età statutorja ta' l-irtirar, sakemm il-persuni li qed jibbenefikaw mis-supplement jilħqu l-età statutorja ta' l-irtirar.

Artikolu 9

Eżempji ta' diskriminazzjoni

1. Dispożizzjonijiet kuntrarji għall-prinċipju ta' trattament ugwali għandhom jinkludu dawk ibbażati fuq is-sess, jew direttament jew indirettament, sabiex:

- (a) ikunu ddeterminati l-persuni li jistgħu jippartecipaw fi skema okkupazzjonali tas-sigurta' soċjali;
- (b) tkun iffissata n-natura obligatorja jew mhux obligatorja tal-partecipazzjoni fi skema okkupazzjonali tas-sigurta' soċjali;
- (c) ikunu stabbiliti regoli differenti fir-rigward ta' l-età tad-dħul fl-iskema jew il-perjodu minimu ta' impjeg jew shubija mehtieg biex jinkisbu l-benefiċċji tagħha;
- (d) ikunu stabbiliti regoli differenti, hlief kif provdut fil-punti (h) u (j), għar-rimborż tal-kontribuzzjonijiet meta haddiem joħroġ minn skema mingħajr ma jkun issodisfa l-kondizzjonijiet li jiggerantixxu dritt diferut għall-benefiċċji ta' tul ta' żmien;
- (e) ikunu ffissati kondizzjonijiet differenti biex jingħataw il-benefiċċji jew għar-restrizzjoni ta' benefiċċji bħal dawn għall-haddiema ta' wiehed jew l-ieħor mis-sessi;
- (f) ikunu ffissati etajiet differenti ta' l-irtirar;
- (g) tkun sospiża ż-żamma jew il-kisba ta' drittijiet matul il-perjodi ta' liff tal-maternità jew ta' liff għal raġunijiet tal-familja li jingħataw mil-liġi jew bi ftehim u li jithallsu minn min iħaddem;
- (h) ikunu ffissati livelli differenti ta' benefiċċju, hlief safejn jista' jkun neċessarju biex jitqiesu fatturi ta' kalkolu attwarjali li jvarjaw skond is-sess fil-każ ta' skemi b'kontribuzzjoni definita; fil-każ ta' skemi b'benefiċċju definit iffinanzjati, ċerti elementi jistgħu ma jkunux ugwali fejn in-nuqqas ta' ugwaljanza ta' l-ammonti tirriżulta mill-effetti ta' l-użu ta' fatturi attwarjali li jvarjaw skond is-sess fiż-żmien meta jiġi implimentat l-iffinanzjar ta' l-iskema;

- (i) ikunu f'fissati livelli differenti għall-kontribuzzjonijiet tal-haddiema;
- (j) ikunu f'fissati livelli differenti għall-kontribuzzjonijiet ta' min ihaddem, minbarra:
- (i) fil-każ ta' skemi b'kontribuzzjoni definita jekk l-għan huwa li jiddaqqas l-ammont tal-benefiċċji finali jew li kwazi jiddaqqas għaż-żewġ sessi;
- (ii) fil-każ ta' skemi b'benefiċċju definit iffinażzjati fejn il-kontribuzzjonijiet ta' min ihaddem huma intenzjonati biex jiżguraw is-suffiċjenza tal-fondi neċessarji biex ikopru l-ispiża tal-benefiċċji definiti;
- (k) ikunu stabbiliti standards differenti jew standards applikabbli biss għall-haddiema ta' sess speċifiku, hliet kif provdut fil-punti (h) u (j), fir-rigward tal-garanzija jew taż-żamma tad-dritt għal benefiċċji diferiti meta haddiem johroġ minn skema.
- (ii) jew, sa l-aktar tard, sakemm ugwaljanza bhal din hija stabbilita minn direttiva;
- (b) il-pensjonijiet ta' min jibqa' haj sakemm il-liġi Komunitarja tistabbilixxi l-prinċipju ta' trattament ugwali fi skemi statutorji ta' sigurtà soċjali f'dak ir-rigward;
- (ċ) l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 9(1)(i) fir-rigward ta' l-użu ta' fatturi ta' kalkolu attwarjali, sa l-1 ta' Jannar 1999 jew għall-Istati Membri li l-adeżjoni tagħhom seħhet wara dik id-data sad-data li d-Direttiva 86/378/KEE saret applikabbli fit-territorju tagħhom.

Artikolu 12

Effett retroattiv

1. Kwalunkwe miżura li timplimenta dan il-Kapitolu, fir-rigward ta' haddiema, għandha tkopri l-benefiċċji kollha taht l-iskemi okkupazzjonali ta' sigurtà soċjali li ġejjin minn perjodi ta' impjeg wara s-17 ta' Mejju 1990 u għandhom japplikaw b'mod retroattiv għal dik id-data, minghajr preġudizzju għall-haddiema jew għal dawk li jagħmlu talba tahtom li, qabel dik id-data, bdew proċeduri legali jew għamlu talba ekwivalenti skond il-liġi nazzjonali. F'dak il-każ, il-miżuri ta' l-implimentazzjoni għandhom japplikaw b'mod retroattiv għat-8 ta' April 1976 u għandhom ikopru l-benefiċċji kollha li ġejjin minn perjodi ta' impjeg wara dik id-data. Għall-Istati Membri li ssiehbli fil-Komunità wara t-8 ta' April 1976, u qabel is-17 ta' Mejju 1990, dik id-data għandha tiġi sostitwita mid-data li fiha l-Artikolu 141 tat-Trattat sar applikabbli fit-territorju tagħhom.

2. It-tieni sentenza tal-paragrafu 1 m'għandhiex twaqqaf lir-regoli nazzjonali li jirrelataw mal-limiti taż-żmien biex jinfethu kawzi skond il-liġi nazzjonali milli ssir dipendenza fuqhom kontra haddiema jew dawk li jagħmlu talba tahtom li bdew proċeduri legali jew għamlu talba ekwivalenti taht il-liġi nazzjonali qabel is-17 ta' Mejju 1990, sakemm mhumiex inqas favorevoli għal dik it-tip ta' azzjoni milli għal azzjonijiet simili ta' natura domestika u li ma jagħmlux l-eżercizzju tad-drittijiet mogħtija mil-liġi Komunitarja impossibbli fil-prattika.

3. Għall-Istati Membri li l-adeżjoni tagħhom seħhet wara s-17 ta' Mejju 1990 u li fl-1 ta' Jannar 1994 kienu Partijiet Kontraenti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea, bid-data tas-17 ta' Mejju 1990 fl-ewwel sentenza tal-paragrafu 1 għandha tkun sostitwita mill-1 ta' Jannar 1994.

4. Għall-Istati Membri l-oħra li l-adeżjoni tagħhom seħhet wara s-17 ta' Mejju 1990, id-data tas-17 ta' Mejju 1990 fil-paragrafi 1 u 2 għandha tkun sostitwita mid-data li fiha l-Artikolu 141 tat-Trattat sar applikabbli fit-territorju tagħhom.

Artikolu 13

Età pensjonabbli flessibbli

Fejn l-irġiel u n-nisa jistgħu jikklejmjaw età pensjonabbli flessibbli bl-istess kondizzjonijiet, din m'għandhiex titqies bħala li mhix kompatibbli ma' dan il-Kapitolu.

2. Fejn l-ghotja tal-benefiċċji fl-ambitu ta' dan il-Kapitolu tithalla għad-diskrezzjoni tal-korpi li jamministraw l-iskema, dawn ta' l-aħħar għandhom jikkonformaw mal-prinċipju ta' trattament ugwali.

Artikolu 10

Implimentazzjoni fir-rigward ta' persuni li jahdmu għal rashom

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-passi neċessarji biex jiżguraw li d-dispożizzjonijiet ta' skemi okkupazzjonali tas-sigurtà soċjali għall-persuni li jahdmu għal rashom li huma kuntrarji għall-prinċipju ta' trattament ugwali jiġu riveduti b'effett mhux aktar tard mill-1 ta' Jannar 1993 jew għall-Istati Membri li l-adeżjoni tagħhom seħhet wara dik id-data, fid-data li d-Direttiva 86/378/KEE saret applikabbli fit-territorju tagħhom.

2. Dan il-Kapitolu m'għandux jipprekludi drittijiet u obligi li jirrelataw għal perjodu ta' shubija fi skema okkupazzjonali tas-sigurtà soċjali għal persuni li jahdmu għal rashom qabel ir-reviżjoni ta' dik l-iskema milli jibqgħu sugġetti għad-dispożizzjonijiet ta' l-iskema li tkun fis-seħh matul dak il-perjodu.

Artikolu 11

Possibilita ta' differiment fir-rigward ta' persuni li jahdmu għal rashom

Fir-rigward ta' skemi okkupazzjonali tas-sigurtà soċjali għall-persuni li jahdmu għal rashom, l-Istati Membri jistgħu jiddiferixxu l-applikazzjoni obligatorja tal-prinċipju ta' trattament ugwali fir-rigward ta':

- (a) id-determinazzjoni ta' l-età tal-pensjoni biex jingħataw il-pensjonijiet ta' l-anzjanità jew ta' l-irtirar, u l-implikazzjonijiet possibbli għal benefiċċji oħra:
- (i) ew sad-data li fiha tinkiseb ugwaljanza bhal din fi skemi statutorji,

KAPITOLU 3

Trattament ugwali fir-rigward ta' l-aċċess għall-impjieg, tat-taħriġ vokazzjonali u tal-promozzjoni u tal-kondizzjonijiet tax-xogħol

Artikolu 14

Projbizzjoni ta' diskriminazzjoni

1. M'għandu jkun hemm l-ebda diskriminazzjoni diretta jew indiretta minhabba s-sess fis-settur pubbliku jew f'dak privat, inklużi l-korpi pubbliċi, b'relazzjoni għal:

- (a) kondizzjonijiet għal aċċess għall-impjieg, għal min jaħdem għal rasu jew għall-impjieg, inkluż il-kriterji ta' selezzjoni u l-kondizzjonijiet ta' rekrutazzjoni, tkun li tkun il-fergħa ta' attività u fil-livelli kollha tal-ġerarkija professjonali, inkluż promozzjoni;
- (b) aċċess għat-tipi kollha u għal-livelli kollha ta' gwida vokazzjonali, taħriġ vokazzjonali, taħriġ vokazzjonali avvanzat u taħriġ mill-gdid, inkluża l-esperjenza Prattika tax-xogħol;
- (c) Impjieg u l-kondizzjonijiet tax-xogħol, inklużi sensji, kif ukoll paga kif previst fl-Artikolu 141 tat-Trattat;
- (d) shubija, u involviment f'organizzazzjoni ta' haddiema jew ta' min ihaddem, jew kwalunkwe organizzazzjoni li l-membri tagħha jwettqu professjoni partikolari, inklużi l-benefiċċji provduti minn organizzazzjonijiet ta' din ix-xorta.

2. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu, fir-rigward ta' l-aċċess għall-impjieg inkluż it-taħriġ li jwassal għalih, li differenza fit-trattament li hija bbażata fuq karatteristika relatata mas-sess m'għandiex tikkostitwixxi diskriminazzjoni fejn, minhabba n-natura ta' l-attività tax-xogħol partikolari kkonċernati jew tal-kontest li fihom jitwettqu, karatteristika bħal din tikkostitwixxi kondizzjoni meħtieġa ġenwina u determinanti tax-xogħol, sakemm għan tagħha huwa leġittimu u l-kondizzjoni meħtieġa hija proporzjonata.

Artikolu 15

Ritorn mill-leave tal-maternità

Mara li qiegħda bil-leave tal-maternità għandu jkollha d-dritt, wara li jintemm il-perjodu tal-leave tal-maternità tagħha, li terġa' lura għall-impjieg tagħha jew għal kariga ekwivalenti b'termini u b'kondizzjonijiet li m'humiex inqas favorevoli għaliha u li għadha tibbenifika minn kwalunkwe titjib fil-kondizzjonijiet tax-xogħol li għalihom kien ikollha d-dritt matul l-assenza tagħha.

Artikolu 16

Leave ta' paternità u adozzjoni

Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' l-Istati Membri li jirrikonoxxu drittijiet distinti għal-lif tal-paternità u/ jew ta' l-adozzjoni. Dawk l-Istati Membri li jirrikonoxxu drittijiet bħal dawn għandhom jiehdu l-mizuri neċessarji biex iħarsu l-

irġiel u n-nisa li jaħdmu kontra t-tkeċċija minhabba li jeżerċitaw dawk id-drittijiet u jiżguraw li, fit-tmiem ta' l-if bħal dan, għandu jkollhom id-dritt li jerġghu lura għall-impjieg tagħhom jew għal karigi ekwivalenti b'termini u kondizzjonijiet li m'humiex inqas favorevoli għalihom, u li jibbenefikaw minn kwalunkwe titjib fil-kondizzjonijiet tax-xogħol li kien ikollhom id-dritt għalihom matul l-assenza tagħhom.

TITOLU III

DISPOŻIZZJONIJET ORIZZONTALI

KAPITOLU 1

Rimedji u infurzar

Taqsim 1

Rimedji

Artikolu 17

Difiża ta' drittijiet

1. L-Istati membri għandhom jassiguraw li wara l-użu possibli ta' awtoritajiet kompetenti ohra, inkluż fejn iħossu li jkun xieraq proċeduri ta' konċiljazzjoni, il-proċeduri gudizzjarji għall-infurzar ta' l-obbligi taht din id-Direttiva jkunu disponibbli għall-persuni kollha li jqsu li sofrew danni bil-fatt li ma giex applikat prinċipju ta' trattament ugwali fir-rigward tagħhom, anke wara li r-relazzjoni li fiha l-allegata diskriminazzjoni tkun sehhet, tkun spicċat.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-assocjazzjonijiet, l-organizzazzjonijiet jew il-korpi legali ohra li, skond il-kriterji stabbiliti mil-liġi nazzjonali tagħhom, għandhom interess leġittimu li jiżguraw li jkun hemm konformità mad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva, jistgħu jinvolvu rwiehhom, kemm jekk fisem jew biex jappoġġjaw lil min qed jagħmel l-ilment, bl-approvazzjoni tiegħu/tagħha, fi kwalunkwe proċedura gudizzjarja u/jew amministrattiva provduta għall-infurzar ta' l-obbligi skond din id-Direttiva.

3. Il-paragrafi 1 u 2 huma mingħajr preġudizzju għar-regoli nazzjonali li jirrelataw mal-limiti taż-żmien biex jinfethu l-kawżi fejn għandu x'jaqsam il-prinċipju ta' trattament ugwali.

Artikolu 18

Kumpens jew riparazzjoni

L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sistema legali nazzjonali tagħhom dawk il-mizuri li jkunu meħtieġa sabiex jassiguraw kumpens jew riparazzjoni reali u effettivi, kif jistabbilixxu l-Istati Membri, għat-telf u l-ħsara mgarrba minn persuna bħala riżultat ta' diskriminazzjoni abbażi ta' sess, b'mod li jkun dissważiv u proporzjonat għall-ħsara mgarrba. Tali kumpens jew riparazzjoni ma jistgħux ikunu ristretti bl-iffissar ta' limitu oghla minn qabel, hliet meta min ihaddem jista' jipprova li l-unika ħsara li l-applikant garrab bħala riżultat ta' diskriminazzjoni fis-sens ta' din id-Direttiva tkun ir-rifjut li tkun ikkunsidrata l-applikazzjoni għax xogħol tiegħu/tagħha.

Taqsim 2

Id-Dmir tal-prova

Artikolu 19

Id-dmir tal-prova

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa, skond is-sistemi ġudizzjarji nazzjonali tagħhom, biex jiżguraw li, meta persuni li jaħsbu li ġew ittrattati hażin minhabba li l-prinċipju ta' trattament ugwali ma ġiex applikat għalihom jistabbilixxu, quddiem qorti jew awtorità kompetenti oħra, fatti li minnhom jista' jiġi preżunt li kien hemm diskriminazzjoni diretta jew indiretta, għandu jkun il-konvenut li jipprova li ma kien hemm l-ebda ksur tal-prinċipju ta' trattament ugwali.

2. Il-paragrafu 1 m'għandux iwaqqaf lill-Istati Membri milli jintroduċu regoli ta' evidenza li huma aktar favorevoli għall-kwerelanti.

3. L-Istati Membri m'għandhomx għalfejn japplikaw il-paragrafu 1 għall-proċeduri fejn hija l-qorti jew il-korp kompetenti li għandha tinvestiga l-fatti tal-każ.

4. Paragrafi 1, 2 u 3 għandhom japplikaw ukoll għal:

- (a) is-sitwazzjonijiet koperti mill-Artikolu 141 tat-Trattat u, safejn hija kkonċernata d-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess, mid-Direttivi 92/85/KEE u 96/34/KE;
- (b) kwalunkwe proċedura ċivili jew amministrattiva li tikkonċerna s-settur pubbliku jew privat li tipprovdi għal mezz ta' riparazzjoni taht il-liġi nazzjonali skond il-miżuri li jissemew f(a) hliet għall-proċeduri extra-ġudizzjarji ta' natura volontarja jew li huma provduti mil-liġi nazzjonali.

5. Dan l-Artikolu m'għandux japplika għall-proċeduri kriminali, sakemm mhux provdut mod ieħor mill-Istati Membri.

KAPITOLU 2

Promozzjoni ta' trattament ugwali – djalogu

Artikolu 20

Korpi dwar l-ugwaljaza

1. L-Istati Membri għandhom jaħtru u jagħmlu l-arrangamenti neċessarji għal korp jew korpi għall-promozzjoni, għall-analiżi, għall-monitoraġġ u għall-appoġġ ta' trattament ugwali tal-persuni kollha mingħajr diskriminazzjoni minhabba s-sess. Dawn il-korpi jistgħu jiffurmaw parti mill-aġenziji b'responsabbiltà fuq livell nazzjonali għad-difiża tad-drittijiet tal-bniedem jew għas-salvagwardja tad-drittijiet ta' l-individwi.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kompetenzi ta' dawn il-korpi jinkludu:

- (a) mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-vittmi u ta' l-assoċjazzjonijiet, ta' l-organizzazzjonijiet jew ta' l-entitajiet legali oħra msemmija fl-Artikolu 17(2), jipprovdu assistenza

indipendenti għall-vittmi tad-diskriminazzjoni li jipproċedu bl-ilmenti tagħhom dwar id-diskriminazzjoni;

- (b) jwettqu servejs indipendenti dwar id-diskriminazzjoni;
- (ċ) jippublikaw rapporti indipendenti u jagħmlu rakkomandazzjonijiet fuq kwalunkwe kwistjoni li għandha x'taqsam ma' diskriminazzjoni bħal din;
- (d) skambju ta' informazzjoni disponibbli fil-livell adegwat ma' korpi Ewropej korrispondenti bħal kwalunkwe Istitut Ewropew fil-gejjieni għall-Ugwaljanza bejn is-sessi.

Artikolu 21

Djalogu soċjali

1. L-Istati Membri għandhom, skond it-tradizzjonijiet legali u l-prattika, jieħdu miżuri adegwati sabiex jippromwovu djalogu soċjali bejn il-partijiet soċjali bil-hsieb li jrawmu trattament ugwali, per eżempju anke bl-immonitorjar tal-prattiki fuq il-post tax-xogħol, l-aċċess għall-impjiegi, it-taħriġ vokazzjonali, il-promozzjoni, kif ukoll permezz tal-monitoraġġ ta' ftehim kollettiv, il-kodiċi ta' kondotta, ir-riċerka jew l-iskambju ta' esperjenzi u Prattiki tajba.

2. Fejn huwa konsistenti mat-tradizzjonijiet u l-prattika nazzjonali, l-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu lill-imsieħba soċjali, bla ebda preġudizzju għall-awtonomija tagħhom, jipromwovu l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, u l-arrangamenti ta' xogħol flessibbli, bil-għan li tiġi ffaċilitata r-rikonċiljazzjoni tal-hajja tax-xogħol u l-hajja privata, u sabiex jikkonkludu, fil-livell xieraq, ftehim li jipprovdi regoli kontra d-diskriminazzjoni fl-oqsma li jirreferi għalihom l-Artikolu 1 li jaqa' fl-iskop tan-negozjar kollettiv. Dawn l-argumenti għandhom jirrispettaw id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva u l-miżuri ta' l-implimentazzjoni nazzjonali relevanti.

3. L-Istati Membri għandhom, skond il-liġi nazzjonali, ftehim kollettiv jew il-prattika, jinkoraġġixxu li min ihaddem sabiex jipromwovi trattament ugwali għall-irġiel u n-nisa b'mod ippjanat u sistematiku fuq il-post tax-xogħol, fl-aċċess għall-impjiegi, fit-taħriġ vokazzjonali u l-promozzjoni.

4. Għal dan il-għan, min ihaddem għandu jiġi nkorraġġit jipprovdi f'intervalli regolari u xierqa lil haddiema u/jew lir-rappreżentanti tagħhom b'informazzjoni xierqa fuq trattament ugwali għall-irġiel u n-nisa fl-impriza.

Tali informazzjoni tista' tinkludi harsa lejn il-proporzjoni ta' nisa u rġiel fil-livelli differenti ta' l-organizzazzjoni; il-paga tagħhom u differenzi fil-paga u miżuri possibbli li jtejbu s-sitwazzjoni b'koperazzjoni mar-rappreżentanti tal-haddiema.

Artikolu 22

Djalogu ma'organizzazzjonijiet non-governattivi

L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu djalogu ma' l-organizzazzjonijiet mhux governattivi xierqa li, skond il-liġi u l-prattika nazzjonali tagħhom, għandhom interess legittimu li

jaghmlu kontribuzzjoni għall-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni minhabba s-sess bil-hsieb li jinġib 'l quddiem il-prinċipju ta' trattament ugwali.

KAPITOLU 3

Dispożizzjonijiet ġenerali orizzontali

Artikolu 23

Konformità

L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri kollha neċessarji biex jiżguraw li:

- (a) kwalunkwe liġi, regolament u dispożizzjoni amministrattiva kuntrarja għall-prinċipju ta' trattament ugwali tkun abolita;
- (b) dispożizzjonijiet kuntrarji għall-prinċipju ta' trattament ugwali f'kuntratti jew ftehim individwali jew kollettivi, regoli interni ta' l-impriji jew regoli li jirregolaw xoghlijiet indipendenti u professjonijiet u organizzazzjonijiet ta' min ihaddem, jew kwalunkwe ftehim għandhom ikunu jew jistgħu ikunu ddikkjarati nulli u bla effett jew ikunu emendati;
- (c) skemi okkupazzjonali ta' sigurtà soċjali li fihom tali dispożizzjonijiet jistgħu ma jkunux approvati jew estiżi permezz ta' miżuri amministrattivi.

Artikolu 24

Vittimizzazzjoni

L-Istati Membri għandhom jintroduċu fis-sistemi legali nazzjonali tagħhom il-miżuri kollha meħtieġa biex iharsu lill-impjegati, inklużi dawk li huma rappreżentanti ta' l-impjegati, provduti mill-lijiet u/jew il-prattika nazzjonali, kontra t-tkeċċija jew trattament avvers ieħor minn min ihaddem bhala reazzjoni għal ilment fl-intrapriża jew għal kwalunkwe proċedura legali bl-għan li tkun infurzata l-konformità mal-prinċipju ta' trattament ugwali.

Artikolu 25

Penali

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skond din id-Direttiva, u għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji biex jiżguraw li jiġu applikati. Il-penali, li jistgħu jinkludu l-paga ta' kumpens lill-vittma, iridu jkunu effettivi, proporzjonati u dissuażivi. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw dawk id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mill-5 ta' Ottubru 2005 u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien għal kwalunkwe emenda sussegwenti li taffetwahom.

Artikolu 26

Prevenzjoni ta' diskriminazzjoni

Stati Membri għandhom jinkoraġġixxu, skond il-liġi nazzjonali, il-ftehim kollettivi jew il-prattiki, lil dawk li jhaddmu u lil dawk responsabbli għall-aċċess għat-taħriġ vokazzjonali sabiex jieħdu miżuri effettivi sabiex jimpedixxu kull forma ta' diskriminazzjoni abbażi ta' sess, partikolarment fastidju u fastidju sesswali fil-post tax-xogħol, fl-aċċess għall-impjieg, fit-taħriġ vokazzjonali u l-promozzjoni.

Artikolu 27

Kondizzjonijiet minimi

1. L-Istati Membri jistgħu jintroduċu jew iżommu dispożizzjonijiet li huma aktar favorevoli għall-harsien tal-prinċipju tat-trattament ugwali minn dawk stabbiliti f'din id-Direttiva.
2. Fl-ebda ċirkustanza, l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva m'għandha tkun raġuni biżżejje għal tnaqqis fil-livell ta' harsien tal-haddiema fl-oqsma li tapplika għalihom, mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' l-Istati Membri li jirrispondu għall-bidliet fis-sitwazzjoni billi jintroduċu liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi li huma differenti minn dawk li huma fis-seħh man-notifika ta' din id-Direttiva, sakemm hemm konformità mad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva.

Artikolu 28

Relazzjoni mad-dispożizzjonijiet Komunitarji u nazzjonali

1. Din id-Direttiva għandha tkun bla preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar il-protezzjoni tan-nisa, partikolarment fir-rigward tat-tqala u l-maternità.
2. Din id-Direttiva għandha tkun bla preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 96/34/KE u d-Direttiva 92/85/KEE.

Artikolu 29

Mainstreaming fuq bażi tas-sess

L-Istati Membri għandhom iqisu b'mod attiv l-għan ta' l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa meta jifformulaw u jimplimentaw liġijiet, regolamenti, dispożizzjonijiet amministrattivi, politika u attivitajiet fl-oqsma li jissemew f' din id-Direttiva.

Artikolu 30

Disseminazzjoni ta' informazzjoni

L-Istati Membri għandhom jassiguraw li miżuri mehuda skond din id-Direttiva, mad-dispożizzjonijiet diġa fis-seħh, flimkien ikunu miġjuba għall-attenzjoni tal-persuni kollha kkonċernati bil-mezzi kollha adegwati u, fejn jixraq, fuq il-post tax-xogħol.

TITOLU IV

ID-DISPOŻIZZJONIJET FINALI*Artikolu 31***Rapporti**

1. Sal-15 ta' Frar 2011 l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni, l-informazzjoni kollha neċessarja għall-Kummissjoni biex din tfassal rapport għall-Parlament Ewropew u għall-Kunsill dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva.

2. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni, kull erba' snin, it-testi ta' kwalunkwe miżura adottata skond l-Artikolu 141(4) tat-Trattat, kif ukoll rapporti dwar dawn il-miżuri u l-implimentazzjoni tagħhom. Fuq il-bażi ta' dik l-informazzjoni, il-Kummissjoni ser tadotta u tippublika kull erba' snin rapport li jstabilixxi valutazzjoni komparattiva ta' kwalunkwe miżura fid-dawl tad-Dikjarazzjoni Nru 28 annessa ma' l-Att Finali tat-Trattat ta' Amsterdam.

3. L-Istati Membri għandhom jevalwaw l-attivitajiet tax-xogħoli imsemmija fl-Artikolu 14(2), sabiex jiddeċiedu, fid-dawl ta' l-iżviluppi soċjali, jekk hemmx ġustifikazzjoni sabiex jinżammu l-esklużjonijiet ikkonċernati. Huma għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni bir-riżultati ta' din l-evalwazzjoni perijodika, iżda mill-inqas kull tmien snin..

*Artikolu 32***Reviżjoni**

Sal-15 ta' Frar 2013 l-aktar tard, il-Kummissjoni għandha tirrevedi l-hidma ta' din id-Direttiva u jekk ikun xieraq, tippromponi kwalunkwe emenda li tqis neċessarja.

*Artikolu 33***Implimentazzjoni**

L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji għall-konformità ma' din id-Direttiva sal-15' Awwissu 2008 jew għandhom jiżguraw, sa mhux aktar tard minn dik id-data, li l-amministrazzjoni u l-haddiema jintroduċu d-dispożizzjonijiet meħtieġa permezz ta' ftehim. L-Istati Membri jistgħu, jekk ikun meħtieġ li jingħata kont tad-diffikultajiet partikolari, jiehdu sa sena waħda addizzjonali sabiex jikkonformaw ma' din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-passi kollha neċessarji biex ikun jistgħu jiggarantixxu r-riżultati imposti minn din id-Direttiva. Għalhekk għandhom jikkomunikaw minnufih lill-Kummissjoni t-testi ta' dawk il-miżuri.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn il-miżuri, għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew ikollhom magħhom referenza bhal din meta jiġu ppubblikati b'mod uffiċjali. Għandhom jinkludu wkoll dikjarazzjoni li r-referenzi fliġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi eżistenti għad-Direttivi revokati minn din id-Direttiva għandhom ikunu interpretati bhala referenzi għal din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw kif għandha ssir referenza bhal din u kif għandha tiġi fformulata dik id-dikjarazzjoni.

L-obbligu ta' transpożizzjoni ta' din id-Direttiva fil-liġi nazzjonalighandu jkun ristrett għad-dispożizzjonijiet li jikkostitwixxu emendi ta' sustanza għal direttivi ta' qabel. L-obbligu għat-transpożizzjoni ta' dispożizzjonijiet mhux emendati jirriżulta minn direttivi ta' qabel.

L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet prinċipali tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

*Artikolu 34***Revoka**

1. B'effett mill-15 ta' Awwissu 2009 id-Direttivi 75/117/KEE, 76/207/KEE, 86/378/KEE u 97/80/KE, għandhom ikunu mhassra mingħajr preġudizzju għall-obbligi ta' l-Istati Membri li jirrelataw mal-limiti taż-żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u għall-applikazzjoni tad-Direttivi ddikjarati fil-Parti B ta' l-Anness I.

2. Referenzi għad-Direttivi revokati għandhom ikunu interpretati bhala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skond it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness II.

*Artikolu 35***Dhul fis-seħh**

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin ġurnata wara dik tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

*Artikolu 36***Indirizzati**

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Strasburgu, nhar il-5 ta' Lulju 2006.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

J. BORRELL FONTELLES

Għall-Kunsill

Il-President

P. LEHTOMÄKI

ANNEX I

PARTI A

Id-Direttivi revokati bl-emendi suċċessivi tagħhom

Id-Direttiva tal-Kunsill 75/117/KEE	ĠU L 45, 19.2.1975, p. 19
Id-Direttiva tal-Kunsill 76/207/KEE	ĠU L 39, 14.2.1976, p. 40
Id-Direttiva 2002/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill	ĠU L 269, 5.10.2002, p. 15
Id-Direttiva tal-Kunsill 86/378/KEE	ĠU L 225, 12.8.1986, p. 40
Id-Direttiva tal-Kunsill 96/97/KE	ĠU L 46, 17.2.1997, p. 20
Id-Direttiva tal-Kunsill 97/80/KE	ĠU L 14, 20.1.1998, p. 6
Id-Direttiva tal-Kunsill 98/52/KE	ĠU L 205, 22.7.1998, p. 66

PARTI B

Lista tal-limiti taż-żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u d-dati ta' applikazzjoni

(imsemmija fl-Artikolu 34(1))

Id-Direttiva	Il-limitu taż-żmien għat-traspożizzjoni	Id-data ta' applikazzjoni
Id-Direttiva 75/117/KEE	19.2.1976	
Id-Direttiva 76/207/KEE	14.8.1978	
Id-Direttiva 86/378/KEE	1.1.1993	
Id-Direttiva 96/97/KE	1.7.1997	17.5.1990 għal dak li għandu x'jaqsam ma' haddiema, hlief għal dawk il-haddiema jew għal dawk bi pretensjonijiet gejjin minnhom li qabel dik id-data kienu bdew proċedura legali jew għamlu klejm ekwivalenti taht il-liġi nazzjonali. L-Artikolu 8 tad-Direttiva 86/378/KEE—mhux aktar tard mill-1.1.1993. L-Artikolu 6(1)(i), l-ewwel inċiż tad-Direttiva 86/378/KEE—mhux aktar tard mill-1.1.1999.
Id-Direttiva 97/80/KE	1.1.2001	22.7.2001 fir-rigward tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u ta' l-Irlanda ta' Fuq.
Id-Direttiva 98/52/KE	22.7.2001	
Id-Direttiva 2002/73/KE	5.10.2005	

ANNEX II

It-tabella ta' korrelazzjoni

Id-Direttiva 75/117/KEE	Id-Direttiva 76/207/KEE	Id-Direttiva 86/378/KEE	Id-Direttiva 97/80/KE	Din id-Direttiva
—	L-Artikolu 1 (1)	L-Artikolu 1	L-Artikolu 1	L-Artikolu 1
—	L-Artikolu 1(2)	—	—	—
—	L-ewwel inċiż ta' l-Artikolu 2(2)	—	—	Artikolu 2(1) (a)
—	It-tieni inċiż ta' l-Artikolu 2(2)	—	L-Artikolu 2(2)	Artikolu 2(1) (b)
—	It-tielet u r-raba' inċiżi ta' l-Artikolu 2 (2)	—	—	Artikolu 2(1) (ċ) u (d)
—	—	—	—	Artikolu 2(1) (e)
—	—	L-Artikolu 2(1)	—	Artikolu 2(1) (f)
—	L-Artikolu 2(3) u (4) u l-Artikolu 2(7) it-tielet subparagrafu	—	—	L-Artikolu 2(2)
—	L-Artikolu 2(8)	—	—	L-Artikolu 3
L-Artikolu 1	—	—	—	L-Artikolu 4
—	—	L-Artikolu 5(1)	—	L-Artikolu 5
—	—	L-Artikolu 3	—	L-Artikolu 6
—	—	L-Artikolu 4	—	L-Artikolu 7(1)
—	—	—	—	L-Artikolu 7(2)
—	—	L-Artikolu 2(2)	—	L-Artikolu 8(1)
—	—	L-Artikolu 2(3)	—	L-Artikolu 8(2)
—	—	L-Artikolu 6	—	L-Artikolu 9
—	—	L-Artikolu 8	—	L-Artikolu 10
—	—	L-Artikolu 9	—	L-Artikolu 11
—	—	(Artikolu 2 tad-Direttiva 96/97/KE)	—	L-Artikolu 12
—	—	L-Artikolu 9a	—	L-Artikolu 13
—	L-Artikoli 2(1) u 3(1)	—	L-Artikolu 2(1)	L-Artikolu 14(1)
—	L-Artikolu 2(6)	—	—	L-Artikolu 14(2)
—	It-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 2(7)	—	—	L-Artikolu 15
—	It-tieni u t-tielet senzenza tar-raba' subparagrafu ta' l-Artikolu 2(7)	—	—	L-Artikolu 16
L-Artikolu 2	L-Artikolu 6(1)	L-Artikolu 10	—	L-Artikolu 17(1)
—	L-Artikolu 6(3)	—	—	L-Artikolu 17(2)
—	L-Artikolu 6(4)	—	—	L-Artikolu 17(3)

Id-Direttiva 75/117/KEE	Id-Direttiva 76/207/KEE	Id-Direttiva 86/378/KEE	Id-Direttiva 97/80/KE	Din id-Direttiva
—	L-Artikolu 6(2)	—	—	L-Artikolu 18
—	—	—	L-Artikoli 3 u 4	L-Artikolu 19
—	L-Artikolu 8a	—	—	L-Artikolu 20
—	L-Artikolu 8b	—	—	L-Artikolu 21
—	L-Artikolu 8ċ	—	—	L-Artikolu 22
L-Artikoli 3 u 6	L-Artikolu 3 (2)(a)	—	—	L-Artikolu 23(a)
L-Artikolu 4	L-Artikolu 3 (2)(b)	L-Artikolu 7(a)	—	L-Artikolu 23(b)
—	—	L-Artikolu 7(b)	—	L-Artikolu 23(ċ)
L-Artikolu 5	L-Artikolu 7	L-Artikolu 11	—	L-Artikolu 24
L-Artikolu 6	—	—	—	—
—	L-Artikolu 8d	—	—	L-Artikolu 25
—	L-Artikolu 2(5)	—	—	L-Artikolu 26
—	L-Artikolu 8e (1)	—	L-Artikolu 4 (2)	L-Artikolu 27 (1)
—	L-Artikolu 8e (2)	—	L-Artikolu 6	L-Artikolu 27(2)
—	L-Artikolu 2(7) l-ewwel subparagrafu	L-Artikolu 5(2)	—	L-Artikolu 28(1)
—	L-Artikolu 2(7) ir-raba' subparagrafu, l-ewwel sentenza	—	—	L-Artikolu 28(2)
—	L-Artikolu 1 (1a)	L-Artikolu 12(2)	—	L-Artikolu 29
L-Artikolu 7	L-Artikolu 8	—	L-Artikolu 5	L-Artikolu 30
L-Artikolu 9	l-Artikolu 10	L-Artikolu 12(1)	Ir-raba' sub-paragrafu ta' l-Artikolu 7	L-Artikolu 31 (1) u (2)
—	l-Artikolu 9(2)	—	—	L-Artikolu 31 (3)
—	—	—	—	L-Artikolu 32
L-Artikolu 8	L-Artikolu 9(1) l-ewwel subparagrafu u L-Artikolu 9(2) u (3)	—	L-ewwel, it-tieni u t-tielet sub-paragrafi ta' l-Artikolu 7	L-Artikolu 33
—	L-Artikolu 9(1) it-tieni subparagrafu	—	—	—
—	—	—	—	L-Artikolu 34
—	—	—	—	L-Artikolu 35
—	—	—	—	L-Artikolu 36
—	—	Anness	—	—